

Çocuklarımızın Geleceği:
ÇAĞDAŞ EĞİTİM

EDİTÖR

Av. Prof. Dr. Necdet BASA

ANKARA 2017

TÜRKİYE BAROLAR BİRLİĞİ

Türkiye Barolar Birliği Yayınları : 352

Çocuklarımızın Geleceği:
ÇAĞDAŞ EĞİTİM

ISBN: 978-605-9446-63-1

Yayıncı Sertifika No: 15566

© Türkiye Barolar Birliği
Ocak 2018, Ankara

Türkiye Barolar Birliği
Oğuzlar Mah. Barış Manço Cad.
Av. Özdemir Özok Sokağı No: 8
06520 Balgat - ANKARA

Tel: (312) 292 59 00 (pbx)
Faks: 312 286 55 65
www.barobirlik.org.tr
yayin@barobirlik.org.tr

Baskı
Şen Matbaa
Özveren Sokağı 25/B
Demirtepe-Ankara
(0312. 229 64 54 - 230 54 50)
Sertifika No: 14251

Çocuklarımızın Geleceği:
ÇAĞDAŞ EĞİTİM

EDİTÖR

Av. Prof. Dr. Necdet BASA

ANKARA 2017

Bu program, 19 Ekim 2017 tarihinde, Doğan Haber Ajansı, Halk TV, Oda TV, Koza TV, Egetürk TV, KRT kanallarından ve Adaletbiz web sitesinden canlı olarak yayınlanmıştır.

Av. Prof. Dr. Metin FEYZİOĞLU (Türkiye Barolar Birliği Başkanı)- Hepinize iyi akşamlar diliyoruz.

Bugün konumuz çağdaş eğitim. Konuklarımız;

Eğitim Reformu Girişimi direktörü, yöneticisi Sayın Batuhan Aydagül; hoş geldiniz efendim.

Batuhan AYDAGÜL (Eğitim Reformu Girişimi Koordinatörü)- Hoş bulduk.

Av. Prof. Dr. Metin FEYZİOĞLU (Türkiye Barolar Birliği Başkanı)- Hepinizin yakından tanıdığı Profesör Doktor Aysen Coşkun Hocamız, Türkiye Çocuk ve Genç Psikiyatrisi Derneğinden, aynı zamanda da Kocaeli Üniversitesi Tıp Fakültesi öğretim üyesi. Hoş geldiniz Hocam.

Prof. Dr. Aysen COŞKUN (Öğretim Üyesi, Türkiye Çocuk ve Genç Psikiyatrisi Derneği)- Teşekkür ederim.

Av. Prof. Dr. Metin FEYZİOĞLU (Türkiye Barolar Birliği Başkanı)- Ve Orhan Yıldırım öğretmen, Eğitim-İş Sendikamızın Genel Başkanı, hoş geldiniz Hocam.

Orhan YILDIRIM (Eğitim - İş Genel Başkanı)- Hoş bulduk.

Av. Prof. Dr. Metin FEYZİOĞLU (Türkiye Barolar Birliği Başkanı)- Bugün yine Türkiye'nin en önemli konularından birini hep birlikte ele alacağız. Burada, bizim ekranımızda, bu mecliste kavga yok... Her konuda anlaşamayabiliriz, ama her tartışmamızın amacı Türkiye'yi daha ileriye götürmek. Dolayısıyla buradan Türkiye'nin gelişmesine de katkıda bulunabilecek çok değerli fikirlerin çıkacağına eminim.

Şimdi sorunumuz TEOG'un getirilmesi veya bir anda sanki gözümüzden bir perde kalkmış gibi TEOG'un ansızın kaldırılmasının çok ötesinde... Hatta Milli Eğitim Bakanının bile bir taksi durağında sanki o an öğrenmiş gibi, "evet evet TEOG'u kaldırdık, zaten çok kötüydü" demesi... Ama 3-5 gün önce de TEOG'un nimetlerinden bahsederken bir anda "TEOG zaten

Çocuklarımızın Geleceği: ÇAĞDAŞ EĞİTİM

çok kötüydü, biz kaldırdık” demesinin de çok ötesinde bir sıkıntı... Biraz sonra gireceğiz bu konuya.

Çözüm ise, Batuhan Hocam çok güzel her yerde söylüyor, bilinçsizce oraya buraya para saçmak herhalde değil. 10, 20, 50, 100 seneyi planlayan, geleceğe yatırım yapan partiler üstü bir milli eğitim siyasetini her birlikte yazmak zorundayız. Burada bir daha vurgulamak istiyorum; partiler üstü bir milli eğitim siyaseti. Çünkü çocuklarımız her siyasi görüşten, her siyasi partiden çok daha değerli. En fazla 5 yıl sonra, çok değil 5 yıl sonra; bir örnek üstünden gideceğim, pilleri dakikalar içinde dolan, 1 seferde 1 bataryayla 1000 kilometreye yakın mesafe kat edebilen, her tekerleğinde ayrı elektrik motoru bulunan ve isteğe göre bazen önden çekiş, bazen arkadan çekiş, bazen de dört çeker olabilen, doğayı kirletmeyen, cebinizi hiç yakmayan otomobilleri gördüğümüzde hiç şaşırılmayacağız. Tam aksine mazotlu ya da benzinli otomobil gördüğümüzde aaa diyeceğiz. En fazla 10 yıl sonra bilgisayarlar tarafından kullanılan, trafik ve yol durumunu uydudan alan, yolla, etrafındaki araçlarla, trafik işaretleriyle haberleşen, kendi kendine hızlanan, kendi kendine yavaşlayan, kendi kendine park eden sürücüsüz araçları, taşıtları görmek mutat olacak. Hatta bir kamyon da ya da bir takside sürücü gördüğümüzde aaa diyeceğiz. Klasik otomobil fabrikaları ya da malum bu oto sanayileri, otomobil servisleri büyük ölçüde tarihe karışacak, çünkü 3 boyutlu yazıcılarla üretim yapılmaya başlanacak. Aracı oluşturan parçaların çok büyük çoğunluğu elektronik olduğu için “aracımı servise götürüyorum” cümlesi yerine, “aracımın programını güncelliyorum” diyeceksiniz. Ve eğer parça değişmesi gerekiyorsa, bu da insansız hava araçlarıyla belki de evinize gelecek ve kendiniz değiştireceksiniz.

İşte dünya 5 sene sonra, 10 sene sonra bu noktada olacak. Yani bir fanteziden, bir bilim kurgudan, bir filminden söz etmiyorum. Dünyanın geldiği nokta; bir devrimin içindeyiz. Peki, biz bu devrimin neresindeyiz? Çocuklarımız acaba insansız hava aracı için bilgisayar programları yazabiliyor mu? Sürücüsüz araç üretebiliyor muyuz, bunların bilgisayar programlarını

Çocuklarımızın Geleceği: ÇAĞDAŞ EĞİTİM

yazabiliyor muyuz, üç boyutlu yazıcı imal edecek donanımda mıyız? Genetik mühendisliğini yeni evrelere taşıyacak hazırlığımız var mı?

Değerli dostlar, çok değil 15 sene içerisinde bildiğimiz pek çok meslek tarihe karışacak. Şimdi bunu anlatırken belki sayın seyirciler bir masal ya da böyle fütüristtik hikâyeler dinliyor gibi düşünüyorlar; bunlar olmaya başladı bile!.. Bitmedi; tarlalar uydudan gözlenip uydudan sürülecek. Fabrikalarda robot işçiler çalışacak, pek çok fabrika yerini üç boyutlu yazıcılara terk edecek. Sanayi 4.0, bunun bir de 5.0'ı var, dünya 4.0'da. Biz 2.0'dan 3.0'a daha gelemedik. Sanayi 5.0'ı konuşuyor gelişmiş ülkeler, 4.0'ı yaşıyor. Bakın Avrupa'nın belli başlı ülkeleri şu anda bir kaç sene içerisinde ki 3 ile 5 sene konuşuluyor, fosil yakıtlı araçları yasaklamayı düşünüyor. Artık Avrupa'nın pek çok şehrinde benzinli, dizelli araç yasaklanacak. Şimdi bile yanınızdan şoförsüz araç geçtiğinde bakıyorsunuz. Yani şoförsüz araçlar şu anda dünyanın pek çok gelişmiş ülkesinde test sürüşünde. Biz bu gelişmenin neresindeyiz? Her seçim döneminde benim çok dikkatimi çekiyor, yerli otomobil üretiyoruz. Merak etmeyin, üretiriz, çünkü artık üretmeyi büyük bir umutla beklediğimiz o meşhur yerli otomobil dünyada üretilmeyecek, çünkü fosil yakıtlı ve sürücülü araç giderek tarihe karışacak. Fosil yakıtlı ve sürücülü otomobilin devri biterken bizim o otomobili üretmeyi hayal etmemiz bile yanlış.

Biz ne yapıyoruz? Bir mutlak keyfilikle TEOG'ları koyuyoruz, sonra TEOG'ları ansızın kaldırıyoruz. Gözümüzden sanki bir perde kalktı, aaa bugün TEOG'u kaldıralım diyoruz. Taksi durağında TEOG'u kaldırdığımızı yeni duyduğumuz için ilan ediyoruz. Milli eğitim şûralarında aslında ne konuşmamız lazım? Fen bilimlerinde, matematikte, yaratıcılıkta çocuklarımızı nasıl geliştirebiliriz diye tartışmamız lazım. Ama bizim konuştuğumuz o değil, onları nasıl daha itaatkâr, nasıl daha bağımlı kılarız bunun kavgasını veriyoruz. Üstelik bunu kutsal dini değerler adına yapıyoruz maalesef ve bu kutsal dini değerleri de sığ siyasete alet ediyoruz. İslamiyet'in ilk emrinin "oku" olduğunu unutarak, Hazreti Peygamber'in "ilim Çin'de

Çocuklarımızın Geleceği: ÇAĞDAŞ EĞİTİM

de olsa gidin oradan alın” dediğini görmezden gelerek ve bilimsel bilgiyle doğayı kavrayanın yaratılış mucizesini aslında kavrayacağını da hiç düşünmeden daha itaatkâr, daha ezberci, düşünmeyen ve yaratmayan çocuklar yetiştirmeye öncelik veriyoruz!..

Bakın Dünya Ekonomik Forumunun sonuç bildirgelerinden birinde açıklandığı üzere, 2020 dünya ekonomisinde insanların en çok ihtiyaç duyacağı ilk üç beceri; sorun çözme, eleştirel düşünme, yaratıcılık... Şimdi gelin bakalım neredeyiz burada? OECD'nin Türkiye'de 15 yaşındaki çocuklar üzerinde yaptığı eleştirel düşünce ve yaratıcılık testine göre bu becerilere, yani 2020'de dünya ekonomisinde zorunlu görülen bu becerilere sahip gençlerimizin oranı yüzde 2.2. OECD ortalaması yüzde 12, yani biz yakınında bile değiliz ortalamanın. Samsung'ları üreten Güney Kore'de ise yüzde 28, yani bizdekinin tam 15 katı eleştirel düşünce ve yaratıcılık yeteneğine sahip genç insanlar var Güney Kore'de.

Yaratıcılık için hayal kurmak lazım, çocuk gibi hayal kurmak denir ya!.. Intel ve Bright Future'nin yaptığı araştırmaya göre çocuklarımızın yarısı hayal kurmuyor, hayal kurmayı bırakmış. Çocuklarımızın yarıya yakını gelecekte de karamsar; bu çok üzücü. Ama hep söylediğimizi söyleyelim, biz karamsar değiliz, biz umutsuz değiliz, bu tabloyu düzeltereğiz. Yetişkinlerin sadece yüzde 14'ü hayal kuruyor.

Bakınız “hayal kurmak da ne ki; biz hayalci miyiz” demenin zamanı değil! Bizler de hayal kurmak zorundayız, çünkü Türk Hava Yolları'nın 15 katı piyasa değerine sahip olan taşıt çağırma servisi Uber bir küçük hayalle başladı, neden olmasın diye bir küçük hayal. Sosyal medya şirketi Facebook, Twitter hepsi bir hayalle başladı, hayal kurmayan girişim yapamaz.

Şimdi PISA 2015 yılından çarpıcı bir sonuç; matematik, fen ve kendi dilinde okuduğunu anlama becerilerini ölçen PISA'da 70 ülkede Türkiye fende 52, matematikte 49, kendi dilinde okuduğunu anlamada 50. sırada. En son yapılan PISA üst seviye fen bilgisi testinde de başarı oranımız ne kadar biliyor musu-

Çocuklarımızın Geleceği: ÇAĞDAŞ EĞİTİM

nuz? Yüzde sıfır. Üst seviye fen bilgisi testinde başarımız yüzde sıfır.

Türkiye son 10 yıldır kişi başı 10 bin dolar milli gelir seviyesinde. Bunu duymuşsunuzdur; ekonomistler “orta gelir tuzağı” diyorlar; bir tuzağa düştük demek bu!.. Hayır, orta gelirden kurtulamamak anlamına geliyor. Bu kapandan kurtulmanın yegâne yolu şu: Çocuklarımıza bilimsel beceri kazandırmak, teknolojik beceri kazandırmak, mühendislik becerisi kazandırmak, matematik becerisi kazandırmak. Bir hukukçu olarak da söylüyorum; bu özelliklere sahip olmayanın, matematik becerisi olmayanın iyi hukukçu olması da mümkün değil. Hukuk ezbercisi olabilir, ama sebep-sonuç ilişkilerini kurabilen, mantıksal dizileri ortaya koyabilen, okuduğunu anlayan birisi olamaz. Sadece kanunu ezberden okur.

Geleceğe yatırım yapmak zorundayız, doğru. Yollar, köprüler, tüneller, dünyanın en büyük havalimanı, yetmedi biraz daha büyüğü, hepsi güzel. Ama bunların imalatında kullanılan ileri teknolojiyi üretmeyen, sadece krediyle bu inşaatları yapar, sadece borçlanır. Ama ileri teknolojiyi üreten bu inşaatları da yapar, başka ülkelere de bu teknolojiyi satar.

Şimdi işin doğrusu şu: Biz ileri teknolojiyi üretmezsek, bırakınız orta gelir tuzağından kurtulmayı, fakir ülke olacağız. Daha çarpıcı söyleyeyim; çocuklarımızı bilimsel yöntemle ve bilimsel bilgiyle yetiştiremezsek, gelişmiş ülkelerin ayak işlerini yaparız ve bizi istediklerinde param parça edebilecekleri bir sömürge durumuna düşeriz.

Dostlarım, büyük laflar ederek büyük olunmuyor. Büyük işler yapmamız lazım, tıpkı Mustafa Kemal Atatürk’ün önderliğinde genç Türkiye Cumhuriyeti’nin gerçekleştirdiği mucizevi eğitim devrimi gibi.

Bitirirken şunu söyleyeceğim, bitirirken dediğim bu bir giriş oldu, ama dikkat ederseniz ben konuşmacılar arasında oturuyorum, yani kendi konuşma hakkımı kullanıyorum; bunu da kızmayın diye söylüyorum, sonra hiç müdahale etmeyeceğim.

Çocuklarımızın Geleceği:
ÇAĞDAŞ EĞİTİM

Av. Prof. Dr. Metin FEYZİOĞLU (Türkiye Barolar Birliği Başkanı)-Kum saatini henüz başlatmadım, kameramanlar kum saatini aç istersen diyor, ben ezbere biliyorum kaç dakika konuşacağımı ondan. Şimdi konuklarıma geçince başlatacağım.

Kameraman demişken şunu da ilave edeyim: Yakın zamanda tarihe karışacak mesleklerden birisi kameramanlık; kameramanlar da kalmayacak...Kameraman arkadaşlara söyleyeyim, artık Robot kameralar tüm kameramanların yerini alacak. Dolayısıyla son 5 yılı kameramanların maalesef...

Şimdi bakınız, uluslararası nitelikte gurur duyduğumuz bir bilim insanımız var, Daron Acemoğlu. Daron Acemoğlu, James Robinson'la birlikte çok önemli bir kitap yazdı; "Milletlerin Düşüşü". Bizim bu programı Türkiye Barolar Birliği çatısı altında yapmamızın sebebi de, bu kitabın bize gösterdiği bir pencere. Daron Acemoğlu kitabın ana fikrinde şunu söylüyor: Yaratıcılığı teşvik etmeyen, yetenekliyle yeteneksizi bir birine eşit gören, hatta yeteneksiz bile olsa, yani bir göreve layık olmasa da çevresiyle, arkasıyla, ilişkileriyle yeteneksiz olmasına rağmen yeteneklinin önüne geçebilenlere izin veren düzenlerin milletleri çöküyor, kaçınılmaz olarak çöküyor. Ama maddi durumu ne olursa olsun her çocuğa fırsat eşitliği tanıyan, imkânlarını bir avuç yöneticinin seçkin çevresine değil de herkese açan, yöneticiye sadakat yerine göreve layık olma esasını benimseyen devlet ve toplum düzenlerinde milletler yükseliyor. Sanatı yasaklıyorsa düzen, yaratıcılık olmuyor. Eleştiri suçla karıştırılıyor ve her eleştirene vatan haini damgası vuruluyorsa, ezber teşvik ediliyorsa, layık olan layık olduğu göreve bir türlü gelemiyorsa, beceri görmezden geliniyorsa, lidere sadakat geçerli tek ölçüyse, bu devletlerin milletleri çöküşe geçiyor!..

Kısacası, özetin özeti, bu programı neden bu çatı altında yapıyoruz? Yargısı bağımsız, yargısı tarafsız, yargısı güvenilir olan, dolayısıyla düşünme, ifade etme, yaratma özgürlüğü güvence altına alınmış olan toplumların bireyleri kendini geliştirebiliyor. O bireyler sebep-sonuç ilişkilerini kurabiliyor. Ve öyle bir millet de evlatlarının bilim, teknoloji, mühendislik ve matematik becerilerinin gelişmesini sağlıyor.

Çocuklarımızın Geleceği:
ÇAĞDAŞ EĞİTİM

Şu halde değerli izleyenler, çıkış yolumuz aslında hiç de zor değil. Bildiğimiz bir yol; Cumhuriyet'imizin kuruluş felsefesine yeniden sahip çıkmak. Akılcı, bilimci, gerçekçi yol. Yani hangi yol? Atatürk yolu...

Evet, şimdi kum saatini çeviriyorum, bu arada 3 dakikanızın gittiğini biliyorum.

Batuhan Bey, sizden ricam şu; başlarken: 2017 yılı itibariyle Türkiye'de eğitimin genel bir fotoğrafını, şöyle kuşbakışı fotoğrafını bize çekerseniz; ondan sonra da Orhan Hocama geçeriz. Orhan Hocama da biraz daha somut soru sorarız. Şu müfredat nedir? TEOG niye kondu, niye kaldırıldı, onlara gireriz. Oradan da Aysen Hocama geliriz. Aysen Hocam bütün bu koy-kaldır-değiştir, bütün bunlar bizim psikolojimizi nasıl etkiliyor, çocukları ne hale getiriyor? Çocuklarımızı daha iyi yetiştirmek için zihinsel olarak nelere dikkat etmeliyiz, buna geçeriz.

Batuhan Hocam, şu fotoğrafı bir çekelim mi? Evet, buyurun.

Batuhan AYDAGÜL (Eğitim Reformu Girişimi Koordinatörü)- Çok değerli Metin Bey, teşekkür ederim öncelikle. Barolar Birliği çatısı altında eğitim meclisini toplamış olmanız ve bu konuyu da bahsettiğiniz çerçevede ele alacak olmamız çok kıymetli.

Av. Prof. Dr. Metin FEYZİOĞLU (Türkiye Barolar Birliği Başkanı)- Sağ olun efendim.

Batuhan AYDAGÜL (Eğitim Reformu Girişimi Koordinatörü)- Hiç kuşkusuz ki Türkiye'de bugün yurttaşların sığınabilecekleri, güvenebilecekleri, demokrasinin ve adaletin koruyucu bir kurumun olması; nezdinizde hem Başkan olarak size, ama hem de bu yolda çalışan bütün avukatlara bir vatandaş olarak şükranlarımı ileterek başlayacağım.

Av. Prof. Dr. Metin FEYZİOĞLU (Türkiye Barolar Birliği Başkanı)- Sağ olun efendim, sağ olun, hoş geldiniz.

Çocuklarımızın Geleceği: ÇAĞDAŞ EĞİTİM

Batuhan AYDAGÜL (Eğitim Reformu Girişimi Koordinatörü)- Aslında nitelikli, iyi bir eğitim vermek için gereken belli başlı bazı girdiler var. Buna vatandaşların ödediği vergilerden ciddi miktarda pay ayrılması gerekiyor; her sınıfta iyi öğretmenlerimizin olması gerekiyor; her sınıfta, fiziksel olarak okul çocuklarımızın okuyabileceği, tekli öğretim yapan, güvenli ortamlar sunan binalarımızın olması gerekiyor ve okul ile aile arasından başlayan ve topluma yayılan bir güven ikliminin olması önemli. Şimdi bunların her biri temelinde Türkiye nasıl diye bugün baktığımızda; 2007 ile 2017'yi kıyasladığımızda ki eğitim izleme raporunda, eğitim reformu girişiminin yayınladığı son rapor bu; 2016 fiyatını sabit aldığımızda iki katı para harcıyoruz, yani 70 milyar TL...

Av. Prof. Dr. Metin FEYZİOĞLU (Türkiye Barolar Birliği Başkanı)- Bakın çok güzel, çok önemli bir nokta; yani biz 2007-2017'yle kıyasladığımızda çok daha fazla para harcamışız. Para harcamışız da karşılığını almış mıyız? Sorusu bu.

Batuhan AYDAGÜL (Eğitim Reformu Girişimi Koordinatörü)- Efendim, sizin girizgâhınızdaki PISA sonuçları almadığımızı gösteriyor. Bu bütçemizin yüzde 13'üne denk geliyor. Yüzde 13, zengin ülkelere baktığınız zaman OECD ya da Avrupa Birliği ülkelerine, onlardan biraz daha fazla, ama takdir edersiniz onların bütçesi bizden o kadar fazla ki az pay ayrılarak hala bizden daha çok para harcıyorlar. Bizim akranımız olan, gelişmekte olan ülkelere göre ise daha az. Yani Dünya Bankasının gelişmekte olan ülkelere aslında koyduğu çita yüzde 20'dir. Onun için alabilecek yolumuz da var.

Çok para harcamakla eğitim arasındaki ilişki ne kadar kuvvetlidir sorusunun cevabını da yine bize OECD'nin yaptığı PISA araştırması bu 15 yaşındaki çocukların başarısını değerlendiren araştırma, cevap veriyor. 50 bin dolara kadar diyor, yani 6 yaşından 15 yaşına kadar bir çocuğa toplamda 50 bin dolar harcıyorsanız, bunun üstünde harcadığınız paranın etkisi azdır. Ama 50 bin doların altında harcıyorsanız diyor ki PISA'nın verdiği örnek de Şili ile Türkiye. Türkiye 34 bin dolar

Çocuklarımızın Geleceği:
ÇAĞDAŞ EĞİTİM

harcar, Şili 42 bin dolar harcar, Şili'nin fen başarısı Türkiye'den yukarıdadır. Onun için evet daha fazla harcıyoruz, ama daha fazla harcamaya ihtiyacımız var. Ancak buradaki önemli kısım; daha akıllı, daha etkili para harcamaya ihtiyacımız var.

Av. Prof. Dr. Metin FEYZİOĞLU (Türkiye Barolar Birliği Başkanı)- Yani o zaman özet; daha da fazla harcamalıyız, ama akıllı harcamalıyız.

Batuhan AYDAGÜL (Eğitim Reformu Girişimi Koordinatörü)- Evet, bugünkü rasyonelle para harcayacaksak harcamalım daha iyi, onu söyleyebilirim.

Av. Prof. Dr. Metin FEYZİOĞLU (Türkiye Barolar Birliği Başkanı)- Yani bugün ziyan ediyoruz o parayı!..

Batuhan AYDAGÜL (Eğitim Reformu Girişimi Koordinatörü)- Bugün ziyan ediyoruz.

Şimdi ikinci girdiden bahsettiğin zaman, öğretmenler... Türkiye'nin daha da çok öğretmeni var, bu harcadığı paranın önemli bölümü tabii maaşlara gidiyor. Fakat baktığınız zaman gerek kamu maliyesini, gerek öğretmenlerle ilgili durumda ortalamayla mutlu olmamız gerekiyor. Yani Türkiye'de sınıf başı, öğretmen başına düşen ortalama öğrencinin sayısının düşüyor olması tek başına bize bir şey söylemiyor. Çünkü adalet, başına sosyal eklediğiniz zaman eşitlikten bize daha önemli bir çerçeveye sunuyor. Örneğin Güneydoğu'yla ülkenin gerisi arasında öğretmenin deneyimi, sınıfa giren öğretmenin deneyiminde çok önemli fark var. Hakkâri'de sınıfa giren bir öğretmen 1,5 yıl deneyime sahip, Ankara'da 16 yıl, Türkiye'nin ortalaması 11 yıl. Yani Türkiye'de doğu illerimizde deneyimli öğretmen tutmakta çok zorlanıyoruz. Zaten atamalara baktığınız zaman, öğretmenlerin önemli bir bölümü ilk atamalarda doğu illerine atanır, bunlar genç öğretmenler özellikle. Ama ilk yer değiştirme geldiğinde, işte mazeret olsun, başka bir şey olsun, bu öğretmenlerin ki ortalamada yüzde 50'dir, batıya giderler.

Av. Prof. Dr. Metin FEYZİOĞLU (Türkiye Barolar Birliği Başkanı)- Bu hakim-savcılarda da aynen böyledir. İlk oraya

Çocuklarımızın Geleceği:
ÇAĞDAŞ EĞİTİM

gönderilirler. Ondan sonra iç kesimlere ya da işte büyükşehir-
lere gönderilirler. Adaletin de kalitesi düşer.

**Batuhan AYDAGÜL (Eğitim Reformu Girişimi Koordina-
törü)-** Buna geliştirdiğimiz çözümler ise; bireyi merkeze alan,
öğretmenin niye doğuda kalmadığı sorusuna gerçek ve sami-
mi bir cevap aramak yerine işte sözleşmeli öğretmenlik dedi-
ğimiz, hani öğretmeni 6 yıllık bir sözleşmeyle okula kilitleme-
ye giden; hani her ne kadar öğretmen bunu bilerek kabullense
de, Türkiye’de işsizlik denilen öyle başka etkin bir giyotin var-
dır ki; 6 yıllık bu sözleşmeyi öğretmen imzalar. Ama imzala-
dıktan sonra da 6 yıl istemediği bir okulda kalma derdi olur.
Sosyal medyaya dikkat edin, öğretmenlerin ciddi ölçüde biz
buna karşıyız dediğini duyuyorsunuz. Akşam kafası bununla
meşgul öğretmen, ertesi gün sınıfa girdiğinde ne kadar ken-
dini, dikkatini, enerjisini verebilir? Bunların hepsi çok önemli.

Peki, bu kadar mı? Değil. Okul binaları...

**Av. Prof. Dr. Metin FEYZİOĞLU (Türkiye Barolar Birliği
Başkanı)-** Yani öğretmenlerimizi çalıştıkları şehirlerde mutlu
etmek zorundayız, bu da sadece maaşla değil.

**Batuhan AYDAGÜL (Eğitim Reformu Girişimi Koordina-
törü)-** Maaşla değil ve zorla değil.

**Av. Prof. Dr. Metin FEYZİOĞLU (Türkiye Barolar Birliği
Başkanı)-** Zorla değil.

**Batuhan AYDAGÜL (Eğitim Reformu Girişimi Koordina-
törü)-** Yani insan odaklı tasarım artık çağımızda çok önemli bir
kavram, üzülererek söylüyorum ki Milli Eğitim Bakanlığı politi-
kaları bunun çok ötesine düşüyor.

Okul binalarında çok ciddi bir sorunla karşı karşıyayız.
Çünkü okul binalarının yaklaşık yüzde 30’unda özellikle il-
köğretimde ikili öğretim yapıyoruz. Yüzde 50’si öğrencilerin
ikili öğretimde okuyor. Bu düzeltilmesi gereken de bir şey. Ni-
tekim kamunun da, yani hükümetin de programına koyduğu
bir şey. Peki, Hükümetin bize verdiği bir söz var, ikili öğretimi

Çocuklarımızın Geleceği:
ÇAĞDAŞ EĞİTİM

sonlandıracağız diyor. Peki, 2017'deki bina yatırımına bakın, yüzde 70'i liseye gidiyor yatırımın. Hâlbuki asıl ihtiyaç ilköğretimde. O yüzde 70'in içerisindeki önemli bölümü de mesleki lisenin imam hatip lisesine gidiyor, aslında talebin en az olduğu liselerdir bu ikisi, yani lise öğrencisi Türkiye de Anadolu lisesine gitmek ister. Ama ...

Av. Prof. Dr. Metin FEYZİOĞLU (Türkiye Barolar Birliği Başkanı)- Yani Anadolu lisesine yatırım yerine, imam hatiple meslek lisesine inşaat yatırımı yapılıyor.

Batuhan AYDAGÜL (Eğitim Reformu Girişimi Koordinatörü)- İlköğretime yatırım yapması gerekiyor.

Evet, ilköğretime yatırım yapması gerekiyor. Buralardan baktığınız zaman Türkiye'nin aslında bir yandan daha fazla girdi sağlarken, adalet sosyal adalet çerçevesini oturtmadığını, hâlbuki PISA'da başarılı olan bütün ülkelerin en başta bunu doğru oturttüğünü görüyoruz. Yani sizin bahsettiğiniz hayallerin peşinden gideceksek, yapılması gereken ilk adım; bizim her öğrenciye aynı boy tabure vermekten, bir süreliğine boyu kısa öğrencilere yüksek boy tabure vermeye geçmemiz...

Av. Prof. Dr. Metin FEYZİOĞLU (Türkiye Barolar Birliği Başkanı)- Böylece fırsat eşitliğini sağlamamız...

Batuhan AYDAGÜL (Eğitim Reformu Girişimi Koordinatörü)- Fırsat eşitliğini uygulamaya döndürmemiz gerekiyor. Girdi bazında böyleyken, çıktı bazında baktığımızda ise; siz de bahsettiniz PISA'daki durumumuz bize 2012'den bu yana ne yazık ki OECD'nin ve PISA'nın hani 15 yıllık hikâyesindeki en radikal düşüşlerden birini yaşadığımızı gösteriyor. Bunun 2012'yle 2015 arasındaki Türkiye'de eğitimle ilgili ne yapıldığına-ne yapılmadığına baktığımızda nedenleri apaçık orada duruyor. Ama bu sürecin 4+4+4'le başladığını, TEOG'un girmesiyle başladığının da altını çizerek orada bırakayım.

Av. Prof. Dr. Metin FEYZİOĞLU (Türkiye Barolar Birliği Başkanı)- Batuhan Bey orada hemen bir şey sorayım, bırak-

Çocuklarımızın Geleceği:
ÇAĞDAŞ EĞİTİM

mayalım orada; 4+4+4 okuldan uzaklaşmaları, ikinci dörtte kopuşları getirdi mi, sayı nedir? Çünkü o tarihte bu geldiğinde biz böyle bir endişeyi dile getirmiştik.

Batuhan AYDAGÜL (Eğitim Reformu Girişimi Koordinatörü)- Şöyle: İkinci dörtte ciddi bir devamsızlık sorunu var. Ama kopuş o kadar ciddi olmadı. Fakat ciddi görünmeyen bir iş yaptı; tam Milli Eğitim Bakanlığı öğretmenle ilgili bir politika belgesi geliştirip öğretmene yatırım yapmaya başlayacaktık ki eski Bakan Ömer Dinçer'in kendi beyanıdır, öğretmene yatırım yapmazsak biz bu işi ilerletemeyiz demişti. 4+4+4 gündeme öyle bir düşmüştür ki, Türkiye'nin eğitim trenini raydan çıkarmıştır. O raydan çıkışın bize faturası okula devam eden çocukların öğrenememesi ile geliyor. Yani okula devam etmese de, etse de, gitmesinin bir faydasının sınırlı olduğunu görüyoruz. Ve bunu söylerken de içim acıyor çünkü...

Av. Prof. Dr. Metin FEYZİOĞLU (Türkiye Barolar Birliği Başkanı)- Yani 20 senemize, 30 senemize zarar veriyor.

Batuhan AYDAGÜL (Eğitim Reformu Girişimi Koordinatörü)- Çok ciddi bir şey yaptı. Yani bugün baktığınız zaman 2015'teki sonuçların gerçekten bir tane bir şey söyleyemeyiz, tabi çünkü öyle bir istatistiki şeyimiz yok. Ama şu önemli: En iyi öğrencilere bakıyorsunuz, neredeyse yok. Bir anlamda matematikte, fende ve okuduğunu anlama da ciddi olarak yüzde 30'u ülkemizde çocukların okuduğunu anlamıyor. Şimdi bunu da söyleyeyim ve eğer biz sanayi 4.0 için bir şey yaparsak burada bir iyileşme sağlamamız gerekiyor, yoksa...

Av. Prof. Dr. Metin FEYZİOĞLU (Türkiye Barolar Birliği Başkanı)- Yani daha fazla harcamak değil, daha akıllı ve daha fazla harcamak.

Batuhan AYDAGÜL (Eğitim Reformu Girişimi Koordinatörü)- Ki daha fazla akılda ne yapmak gerektiğini de sanıyoruz hep beraber tartışırız.

Av. Prof. Dr. Metin FEYZİOĞLU (Türkiye Barolar Birliği Başkanı)- Hep beraber tartışacağız.

Çocuklarımızın Geleceği:
ÇAĞDAŞ EĞİTİM

Orhan öğretmenim, buyurun efendim. Eğitim-İş Genel Başkanı Orhan Bey. Size sorumuz zaten belli, müfredatın durumu nedir? Mustafa Kemal Atatürk ve Atatürk ilkeleri müfredattan ayıklanıyor mu? Gerçekten bir zihinsel kültürel bir eksen kayması ile mi karşı karşıya mıyız?

Orhan YILDIRIM (Eğitim - İş Genel Başkanı)- Öncelikle teşekkür ediyorum Eğitim-İş Sendikası'nın görüşlerini, sahada yapmış olduğu mücadeleleri ve Milli Eğitim Bakanlığı'nın hesapsız kitapsız, bir şekilde kimseye danışmadan, bilimsel bir yol ve yöntem göstermeden ortaya çıkartmış olduğu, ortaya koyduğu, uygulamak istediği ve ülkemizde eğitim çağındaki bütün çocukları, dolayısıyla bütün velileri, yani tüm Türkiye halkını ilgilendiren eğitim sorunuyla ilgili bugünkü yapmış olduğunuz program için.

Şimdi biz tabii ki bu bahsedilen son olumsuz süreç için öncesine gitmemiz lazım, yani tam da Mustafa Kemal Atatürk'ün Kurtuluş Savaşı'nı kazanıp o yedi düvele karşı dediğimiz bütün olumsuzluklara, bütün eksikliklere rağmen halkın inancıyla, güvenciyle, itimadıyla başarmış olduğu Kurtuluş Savaşı ve hemen sonrası... Yüz binlerce insanımızı kaybetmişiz, vatan toprağını kurtarmak için şehit olmuşlar ve arkasından yeni bir Türkiye Cumhuriyeti.

Mustafa Kemal Atatürk Avrupa'da, dünyanın birçok yerinde görevi gereği çalışmalar yapmış, bu konuda bilimsel olarak kendini yetiştirmiş, sadece askeri yönüyle değil akademik yönüyle de kendisini geliştirmiş bir deha idi. Tabii ki böyle bir deha savaşın hemen akabinde bir ülkenin güçlenmesi, kendini dünyaya kabul ettirmesi ve o ana kadar yaşamış olduğu risklerle yeniden karşı karşıya kalmaması için ne yapması gerektiğini biliyordu. Bunun da başı eğitimden geçiyordu. Bu yüzden de ilk adım attığı iş eğitim olmuştur. Ne yapmıştır? Osmanlı'dan gelen yüzde 10'luk bir okuma-yazma oranıyla karşı karşıya kaldı. Toplumumuzun yüzde 90'ının okuma-yazma bilmediği, Osmanlıcadan kaynaklı eğitimde okuma-yazmada zorlanıldığı bir dönemde yeni Türk alfabesinin...

Çocuklarımızın Geleceği:
ÇAĞDAŞ EĞİTİM

Av. Prof. Dr. Metin FEYZİOĞLU (Türkiye Barolar Birliği Başkanı)- Kadınlarda da çok daha düşük...

Orhan YILDIRIM (Eğitim - İş Genel Başkanı)- Yeni Türk alfabesini hızlıca getirilerek ve okuma-yazma seferberliğiyle başlayarak bir an önce Anadolu'nun her yerinde, her köşesinde okuma-yazma kursları ve bütün çocukların da okula gidebilmesi için yeni öğretmenler ve yetiştirdikleri öğretmenlerle hızlı bir eğitim faaliyetine giriştik. Şimdi 1946'ya kadar bu süreç devam etti. 1946'ya kadar yeni Türkiye Cumhuriyeti Devleti'nin bir eğitim politikası vardı.

Av. Prof. Dr. Metin FEYZİOĞLU (Türkiye Barolar Birliği Başkanı)- Köy enstitüleri vardı.

Orhan YILDIRIM (Eğitim - İş Genel Başkanı)- Aynen öyle.

Av. Prof. Dr. Metin FEYZİOĞLU (Türkiye Barolar Birliği Başkanı)- Mustafa Kemal'in öncülüğünde planlanan, daha sonra, Atatürk'ten sonra hayata geçirilen köy enstitüleri vardı.

Orhan YILDIRIM (Eğitim - İş Genel Başkanı)-Şu anda hani kapatılıp hep milli bir eğitim politikası, milli bir eğitim politikası, milli-milli olsun deniliyor ya, işte tam da en milli olan şey köy enstitüleriydi. Tamamen Türkiye Cumhuriyeti'ne özgü, o günkü şartlarda inanılmaz bir gelişim gösteren köy enstitüleri, ne yazık ki sonraki süreçlerde vazgeçildi. Vazgeçilmesinin sebebi belli, dediğimiz gibi 1923-1946 dönemine kadar her şey inanılmaz derecede o günkü yokluk içerisinde, hani bugün az önce vermiş olduğunuz Güney Kore modelinden çok daha ileride olan bir Türk toplumu var. 1946'da ne değişti? Çok partili hayata geçildi. Çok partili hayata geçilmesiyle birlikte ne yazık ki Türkiye buna hazır olmadığından, gelen her siyasi parti eğitim politikalarını oy almak adına sahaya sürmeye başlayınca bu kez halktan gelen bütün talepler o anki bilimsel eğitime uyup-uymadığı gözetilmeksizin yeni-yeni değişiklikler içerisine girildi. Tabii ki o orada gelişen bir durum daha var, Birinci Dünya Savaşı'ndan çıkmış, çok çocuk politikası uygulanıyor ister istemez risklere karşı, yeni yetişen genç bir nesil var, bu

Çocuklarımızın Geleceği:
ÇAĞDAŞ EĞİTİM

çocukların eğitim hayatının karşılanması gerekiyor. Ne yazık ki 1946'dan sonra da işte 1980'e kadar bu süre gelen eğitim politikalarından siyasetçilerin inanılmaz bir şekilde etkisi olmuştur. 80 darbesi de zaten eğitimi tamamen alt-üst edecek bir sürece getirmiştir. Hani ılımlı İslam politikası denilen bu politika 1980 darbesi sonrasında getirilen ve Türkiye'de ne yazık ki uygulanmaya çalışılan ve halen de uygulanma aşamasında olduğunu gördüğümüz bir politika. Neydi bu politika?

Efendim?

Av. Prof. Dr. Metin FEYZİOĞLU (Türkiye Barolar Birliği Başkanı)- Hocam, şunu soracağım: Sürekli sınav sistemi değişiyor, sürekli müfredat değişiyor, her Milli Eğitim bakanı geldiğinde bir şey yapacağım diyor. Valla yapıyor mu-yapamıyor mu bilmiyorum, ama bizim kafamızı karıştırıyor. Öğretmenler ne durumda?

Orhan YILDIRIM (Eğitim - İş Genel Başkanı)-Yani öğretmenler...

Av. Prof. Dr. Metin FEYZİOĞLU (Türkiye Barolar Birliği Başkanı)- Veliler ne durumda, ne tepki veriyorlar?

Orhan YILDIRIM (Eğitim - İş Genel Başkanı)- Şimdi öğretmenler elbette ki daha önceden hiçbir görüş alınmadan, hiçbir bilimsel çalışma ve hazırlık aşaması olmadan getirilen her bir değişikliğe adapte olmakta zorlanıyor. Çünkü getirilen değişikliklerin hangi amaçla getirildiğini anlamakta zorlanıyor, bununla yapılmak istenenin ne olduğunu anlamakta zorlanıyor. Nedeni belli, çünkü Milli Eğitim Bakanlığı bunu okullar üzerinden yapmıyor. Bir geceden sabaha bir fikir ortaya çıkan, sınav sistemini değiştiriyoruz, yeni bir sınav sistemi getiriyoruz.

Av. Prof. Dr. Metin FEYZİOĞLU (Türkiye Barolar Birliği Başkanı)- Artık Bakanlık da yapmıyor zaten.

Orhan YILDIRIM (Eğitim - İş Genel Başkanı)-Evet...

Çocuklarımızın Geleceği:
ÇAĞDAŞ EĞİTİM

Av. Prof. Dr. Metin FEYZİOĞLU (Türkiye Barolar Birliği Başkanı)- Bakanlık da öğreniyor.

Orhan YILDIRIM (Eğitim - İş Genel Başkanı)- Sayın Cumhurbaşkanı akşamleyin güzel bir fikir olarak ortaya koyuyor ve Başbakan dahil, Milli Eğitim Bakanı dahil böyle bir şeyi bizim gibi televizyonlardan öğreniyor. Ve bu nasıl olur diyemeyeceği için de Cumhurbaşkanı'nın talepleri doğrultusunda bunu bir an önce uygulamaya geçiyor. Şimdi Hükümet her ne kadar Cumhurbaşkanı'na ne kadar bağımlı olursa olsun, ama konu Türkiye'nin bütün çocukları, Türkiye'nin bütün velileri, yani tüm Türk halkı olduğu zaman bir noktada Cumhurbaşkanı ne kadar iyi niyetle söylese bile, hani ben köyümden çıktım, Cumhurbaşkanı oldum, bizim zamanımızda TEOG mu vardı sorusu aslında iyi niyetle söylenmiş bir söz gibi olsa da, şu anda getirilmek istenen bu sistemle, TEOG sistemiyle Sayın Cumhurbaşkanı'nın köyünden bir daha asla bu ülkede ne Cumhurbaşkanı çıkabilir, ne bakan çıkabilir, ne de vekil çıkabilir.

Av. Prof. Dr. Metin FEYZİOĞLU (Türkiye Barolar Birliği Başkanı)- Tabi bilimsel değil, yani bizim zamanımızda diye başlayan cümleler bilimsel değil.

Ayşen Hocam, psikolojiyi nasıl etkiliyor bu?

Prof. Dr. Ayşen COŞKUN (Öğretim Üyesi, Türkiye Çocuk ve Genç Psikiyatrisi Derneği)- Yani oldukça kötü, çünkü biz bunun geri bildirimlerini aslında yoğun bir şekilde hem ailelerden, hem de çocuklardan alıyoruz.

Av. Prof. Dr. Metin FEYZİOĞLU (Türkiye Barolar Birliği Başkanı)- Mesela son değişikliğin geri bildirimleri gelmeye başladı mı?

Prof. Dr. Ayşen COŞKUN (Öğretim Üyesi, Türkiye Çocuk ve Genç Psikiyatrisi Derneği)- Çok ciddi, bakın neden dersiniz; ben bir uzman olarak, ruh sağlığı uzmanı olarak var olan sistemi de savunmuyorum. Yani var olan sistemin de çok ciddi zorlukları var, belki fırsat kalırsa bunları da konuşuruz.

Çocuklarımızın Geleceği:
ÇAĞDAŞ EĞİTİM

Ancak 5. sınıftan itibaren TEOG için konuşalım, bir sistem var Türkiye de. Aileler 5. sınıftan itibaren yatırımlarını bu yönde yapmaya başladılar. Bütçelerinden kısıyorlar çocuklarını özel derslere gönderiyorlar, bütçelerinden kısıyorlar dershanelere gönderiyorlar.

Av. Prof. Dr. Metin FEYZİOĞLU (Türkiye Barolar Birliği Başkanı)- Yani planlamayı bu sisteme göre yapmış insanlar.

Prof. Dr. Ayşen COŞKUN (Öğretim Üyesi, Türkiye Çocuk ve Genç Psikiyatrisi Derneği)- Çünkü Türkiye’de eğitim sistemi, biraz önce sizin dediğiniz gibi yaratıcılığı geliştirme, soyutlama, sorgulama, yargılama becerilerini geliştirme yönünde bir eğitim sistemimiz yok. Ezbere dayalı ve çok uzun bir süredir test usulü bir sistemimiz var, testtör yetiştiriyoruz. Çünkü kaç net yaptı? Bakın velinin sorusu şu: Kaç net yaptın, matematikten kaç net çıkardın? Çocuğun da baktığı yer kaç net yaparım, kaç soru kaçırdım?

Av. Prof. Dr. Metin FEYZİOĞLU (Türkiye Barolar Birliği Başkanı)- Ve bu da dakikalarla ölçülen, şu kadar dakikada kaç net.

Prof. Dr. Ayşen COŞKUN (Öğretim Üyesi, Türkiye Çocuk ve Genç Psikiyatrisi Derneği)- Geçen yıl benim yeğenimin çocukları girdi. Şunu söyledi: Karne notuna eskiden çocuklar sevinirdi, şimdi sevinemiyorlar. Yeğenimin çocukları geçen yıl TEOG’a girenler, karnem çok kötü dedi bana. Niye kötü dedim? Nasıl? Not ortalamam 98.7. Nasıl yani? Eskiden bir çocuk 80’in üstünde bir ortalama alsa takdir alır, övünç listesine girer, havalara uçar, mutluluktan uçar. Başarıyı bile tadamıyor bu çocuklar. Çünkü dedi, 1 puan dahi benim önüme 15 bin kişi geçiriyor TEOG’da. Şimdi bakın, bu çocuklar bu sistemle yetiştiriler. Şimdi bunlar da beşinci sınıftan beri böyle yetişiyorlar. Bir uyum sağlandı, iyi olmasa bile herkes buna uydu; beş, altı, yedi, sekiz. Buraya gelmeden önce bana...

Av. Prof. Dr. Metin FEYZİOĞLU (Türkiye Barolar Birliği Başkanı)- Yatırımlar çünkü buna göre yapıldı.

Çocuklarımızın Geleceği:
ÇAĞDAŞ EĞİTİM

Prof. Dr. Ayşen COŞKUN (Öğretim Üyesi, Türkiye Çocuk ve Genç Psikiyatrisi Derneği)- Hem maddi, hem manevi yatırım var. Buraya gelmeden önce şöyle bir telefon konuşmam oldu benim: Yaz tatiline ben çocuğumu götürmedim, bu sene TEOG'a girecek diye. Her ay 10 tane test kitabı aldım çözdürdüm. Çocuğumun tatilini yaktığıma mı yanayım? Harcadığım parayı hadi koydum bir tarafa, ama herkesin ekonomik gücü aynı değil, fırsat eşitliğinden söz ediyoruz, her türlü ihtiyacı kısıp onun testte başarılı olsun diye çok test çözsün diye aldığım kitapları TEOG kaldırıldığı için çöpe attığıma mı yanayım. Bakın hem maddi kayıpları var, hem manevi kayıpları var, aynı zamanda da çok büyük bir belirsizlik var ve güvensizlik var.

Av. Prof. Dr. Metin FEYZİOĞLU (Türkiye Barolar Birliği Başkanı)- Ben bir şey sormak istiyorum

Prof. Dr. Ayşen COŞKUN (Öğretim Üyesi, Türkiye Çocuk ve Genç Psikiyatrisi Derneği)- Çok önemli bu bakın; belirsizlik ve güvensizlik.

Av. Prof. Dr. Metin FEYZİOĞLU (Türkiye Barolar Birliği Başkanı)- Şimdi bu güvensizlikten, Orhan Hocam, bu ucu açık sorular, klasik, işte tamam teste karşıyız, ama klasik cevabı, klasik sorunun klasik cevabını okuyacak olana güveniyor muyuz?

Orhan YILDIRIM (Eğitim - İş Genel Başkanı)- Türkiye'deki sınav sistemlerinin bugüne kadarki süreci izlendiğinde, tabii ki hiç kimse için memnuniyet verici bir güven ortamından söz edebilmek hiç de kolay değil! Neden değil? Geçen gün Bakan Yardımcısıyla görüştüm. Dedim ki; nedir bu ucu açık sorular, niye geldi? Yani şimdiye kadar hiç böyle bir şey yapılmamışken nereden böyle bir şey?

Av. Prof. Dr. Metin FEYZİOĞLU (Türkiye Barolar Birliği Başkanı)- Kim okuyacak?

Orhan YILDIRIM (Eğitim - İş Genel Başkanı)- Bunları kim okuyacak?

Çocuklarımızın Geleceği:
ÇAĞDAŞ EĞİTİM

Av. Prof. Dr. Metin FEYZİOĞLU (Türkiye Barolar Birliği Başkanı)- Kim okuyacak, neye göre okuyacak, böyle bir kaygımız var.

Prof. Dr. Ayşen COŞKUN (Öğretim Üyesi, Türkiye Çocuk ve Genç Psikiyatrisi Derneği)- Ve çocuklar hazır değil, çocuklar yazı yazmaya alışkın değil şu anda.

Batuhan AYDAGÜL (Eğitim Reformu Girişimi Koordinatörü)- Biz şampiyonlar ligi maçının başında maçın kurallarını değiştirmekten bahsediyoruz; oysa dünya kupası finali başladı...

Av. Prof. Dr. Metin FEYZİOĞLU (Türkiye Barolar Birliği Başkanı)- Bugünkü konumuz, Türkiye Barolar Birliği'nden yaptığımız bu canlı yayında bugünkü konumuz çağdaş eğitim. Çağdaş eğitim çocuklarımızın geleceği, bizim bir milli eğitim politikasına ihtiyacımız var, hep birlikte yazmalıyız bu politikayı. Tüm siyasetin, tüm siyasi partilerin üzerinde, dünya görüşlerimizin üzerinde evlatlarımızın geleceği için buna ihtiyacımız var. Birbirimizle kavga ederek değil birbirimizi anlayarak, birbirimizle inatlaşarak değil doğruyu bilimle bularak ilerlemek zorundayız.

Konuklarımız burada sol köşede diyeceğim, Sayın Batuhan Aydagül. Batuhan Bey, Eğitim Reformu Girişimi yöneticisi.

Ve şu soruyla başlamıştık: Türkiye'de eğitimin şöyle tepeden kuşbakışı bir fotoğrafını çeker misiniz diye başlamıştık, oradan biraz sonra devam edeceğiz.

Efendim, tam ortada çok değerli Hocamız Profesör Doktor Ayşen Coşkun. Ayşen Hoca Türkiye Çocuk ve Genç Psikiyatrisi Derneği'ni temsilen burada ve aynı zamanda da Kocaeli Üniversitesi Tıp Fakültesinde öğretim üyesi.

Ve en sağda da Sayın Orhan Yıldırım, Eğitim-İş Genel Başkanı.

Ve konumuz çağdaş eğitim, bilimsel eğitim, çocuklarımızı, Türkiye'yi 10 sene sonraya, 20 sene sonraya, 50 sene sonraya

Çocuklarımızın Geleceği: ÇAĞDAŞ EĞİTİM

taşıyacak eğitim. Özetin özeti de şu: Eğer biz çocuklarımızı eğitemezsek, kaçınılmaz olarak çöküşe geçeriz ve başka devletlerin sömürdüğü, başka devletlerin, başka toplumların ayak işlerini yapan bir topluma dönüşürüz. Öyle olmayacağız buradan çıkacağız, bu kapandan kurtulacağız ve çocuklarımızı, ülkemizi, geleceğe hazırlayacağız. Hazırlayacağız, ama şimdi biraz kafamız karışık, çünkü TEOG kaldırıldı, niye kaldırıldı vesaire maçın ortasında birisi düdük çaldı kurallar değişti. Ayşen Hocam maç başladıktan sonra iyi ya da kötü olsun kuralın değişmesi çocukları nasıl etkiledi, aileleri nasıl etkiledi, ne geri bildirim alıyorsunuz, ne haldeyiz?

Prof. Dr. Ayşen COŞKUN (Öğretim Üyesi, Türkiye Çocuk ve Genç Psikiyatrisi Derneği)- Şimdi her şeyin ötesinde ben sizin söylediğiniz bir şeye vurgu yaparak başlamak istiyorum. Gerçekten de eğer biz bu ülkede iyi nesiller yetiştirmek istiyorsak, gelecekte başarılı, bu ülkeyi ileriye taşıyacak insanlar yetiştirmek istiyorsak, çocuklar çok kıymetli ve hakikaten siyaset üstü olmalı eğitim.

Av. Prof. Dr. Metin FEYZİOĞLU (Türkiye Barolar Birliği Başkanı)- Siyasi parti, siyaset üstü olmalı.

Batuhan AYDAGÜL (Eğitim Reformu Girişimi Koordinatörü)- Her şeyin hızlı bir şekilde değiştiği günümüzde çocuk politikalarını da hızla geliştirmemiz gerekiyor; Türkiye'nin en büyük eksiklerinden biri de bu, bizim doğru dürüst çocuk politikamız da yok. Bunlar çok çok önemli. Bunlar olmayınca da gerçekten çocuğa dair her alanda yap-boz tahtası gibi kimin aklına hemen o anda ne gelirse biz onu uygulamaya koyuyoruz, bu yıllarca böyle.

Av. Prof. Dr. Metin FEYZİOĞLU (Türkiye Barolar Birliği Başkanı)- Ve çok aceleci miyiz?

Prof. Dr. Ayşen COŞKUN (Öğretim Üyesi, Türkiye Çocuk ve Genç Psikiyatrisi Derneği)- Çok aceleci davranıyoruz. Yani bu aceleciliğe ne yazık ki ne aileler, ne çocuklar hazır değil.

Çocuklarımızın Geleceği:
ÇAĞDAŞ EĞİTİM

Av. Prof. Dr. Metin FEYZİOĞLU (Türkiye Barolar Birliği Başkanı)- Niye Batuhan Bey, bu kadar aceleciyiz, yani çok mu hızlı sonuç bekliyoruz?

Batuhan AYDAGÜL (Eğitim Reformu Girişimi Koordinatörü)- Şu son dönemdeki aceleciliğin sebebini bir tek Cumhurbaşkanı biliyordur tahmin ediyorum, onun dışında bilen yok her halde; çünkü mantıklı bir açıklamasını bulmak çok zor.

Av. Prof. Dr. Metin FEYZİOĞLU (Türkiye Barolar Birliği Başkanı)- Kimse de yapamadı zaten.

Batuhan AYDAGÜL (Eğitim Reformu Girişimi Koordinatörü)- Yani yok.

Av. Prof. Dr. Metin FEYZİOĞLU (Türkiye Barolar Birliği Başkanı)- Neydi mantıklı açıklama Orhan Hocam? Bizim zamanımızda TEOG mu vardı?

Orhan YILDIRIM (Eğitim - İş Genel Başkanı)- Evet, bizim zamanımızda TEOG mu vardı.

Batuhan AYDAGÜL (Eğitim Reformu Girişimi Koordinatörü)- Çocuklara hep yarının geleceği gibi bakıyoruz ya, yanlış. Bugünleri var çocukların. Çocuklar yarın okula gidecek aslında, gelecek olmanın ötesinde yarın. Onları odağa alan bir bakış açısı gerekiyor değil mi Hocam? 26

Prof. Dr. Aysen COŞKUN (Öğretim Üyesi, Türkiye Çocuk ve Genç Psikiyatrisi Derneği)- Ve bugün yaşadıkları aslında onların ileride nasıl insan olacaklarını belirleyecek.

Av. Prof. Dr. Metin FEYZİOĞLU (Türkiye Barolar Birliği Başkanı)- Bugünlerini karartırsak yarın olmayacak.

Prof. Dr. Aysen COŞKUN (Öğretim Üyesi, Türkiye Çocuk ve Genç Psikiyatrisi Derneği)- Kesinlikle. Çünkü şöyle düşünün: Bir çocuğun gününün bir kısmı evin içinde geçiyorsa, çok önemli gününün saatleri eğitimde geçiyor, okulda geçiyor, öğretmenlerle geçiyor ve bu çağın çocukları okuldan nefret

Çocuklarımızın Geleceği:
ÇAĞDAŞ EĞİTİM

ederek gidiyorlar. Yaz tatili geldiğinde çantasına tekme atıyor, oh ya okullar kapandı diyorlar. Yani severek, isteyerek gitmiyorlar. Neden? Çünkü çok ciddi, zorlu bir rekabetin içindeler. Öyle bir rekabet ve ezici bir ortam var ki, müfredat bir defa gelişim dönemlerine uygun değil, onları bir vurgulamak istiyoruz. Biz başladık, üniversitede okutacağımız müfredatı liseye, sırf bu sınav seçmelerini zorlaştırmak için, lisede okunacak bilgiyi ortaöğretime, ortaöğretimin bilgisini ilkokula kaydirdik. Şöyle söyleyeyim ben size örnek olarak: Somut düşünceden soyut düşünceye çocukların geçişi ilkokul 1'den başlar ergenliğin sonuna kadar gelir. Atasözü gibi, deyim gibi açıklamaları ilkokul 3 düzeyine gelen bir çocuk ancak yapabilir gelişim olarak bakın. Ama biz birinci sınıf çocuğuna soyut kavramı ödev olarak veriyoruz ve anneleri-babaları yapıyor.

Av. Prof. Dr. Metin FEYZİOĞLU (Türkiye Barolar Birliği Başkanı)- Yani kaldırabileceği ağırlıktan fazlasını sırtına yüklüyoruz.

Prof. Dr. Ayşen COŞKUN (Öğretim Üyesi, Türkiye Çocuk ve Genç Psikiyatrisi Derneği)- Yüklüyoruz. Bir defa müfredatla ilgili çocuklara yük var, ailelerin gelecek kaygısı nedeniyle çocuklara çok yüklenmesi var. Bir böyle anekdot anlatayım, ilkokul 1'e giden çocuğu sınav kaygısıyla getirdiler bana, düşünabiliyor musunuz? Birinci sınıfa başlayan bir çocuk. Sen dedim, niye bu kadar kaygılısın? Ama ya başarısız olursam dedi. Ne olur başarısız olursan dedim, ileride ÖSS'de iyi bir üniversite kazanamam ben dedi. Çocuğun hayatını nasıl kararttığımızı düşünabiliyor musunuz? Yani ilkokul 1'e giden çocuk okulu sevmeli, oynamalı, okuma-yazmayı sökmeye odaklanmalı.

Av. Prof. Dr. Metin FEYZİOĞLU (Türkiye Barolar Birliği Başkanı)- Ayşen Hocam, yani siz şunu mu diyorsunuz: Yaşın üstünde yüklersek çocuğa zarar veririz.

Prof. Dr. Ayşen COŞKUN (Öğretim Üyesi, Türkiye Çocuk ve Genç Psikiyatrisi Derneği)- Veriyoruz.

Av. Prof. Dr. Metin FEYZİOĞLU (Türkiye Barolar Birliği Başkanı)- Yani kapasitesini artırmaz mıyız?

Çocuklarımızın Geleceği:
ÇAĞDAŞ EĞİTİM

Prof. Dr. Ayşen COŞKUN (Öğretim Üyesi, Türkiye Çocuk ve Genç Psikiyatrisi Derneği)- Artırmayız, çünkü çocuğun sağlıklı bir insan olması için, bakın eğitimin içinde spor yapabilmeli ki bedensel gelişimi olsun, biz spor yapmayan bir milletiz, niye? Obezite aldı başını gidiyor çocuklarımızda. Sonra da obeziteyi önleme programları yapıyoruz.

Av. Prof. Dr. Metin FEYZİOĞLU (Türkiye Barolar Birliği Başkanı)- Çünkü test çözüyor çocuklar.

Prof. Dr. Ayşen COŞKUN (Öğretim Üyesi, Türkiye Çocuk ve Genç Psikiyatrisi Derneği)- Çünkü çocuklar, bütün gün oturuyorlar masa başında. Ve başarılı olmaları için öğretmenlerin söylediği bir laf var, aman sosyal faaliyetlerinden alın bu sene bu çocuğu.

Av. Prof. Dr. Metin FEYZİOĞLU (Türkiye Barolar Birliği Başkanı)- Sosyal faaliyetten alın.

Prof. Dr. Ayşen COŞKUN (Öğretim Üyesi, Türkiye Çocuk ve Genç Psikiyatrisi Derneği)- Yüzmeye mi gidiyor, çocuk yüzmede çok memnun, göndermeyin bu sene daha çok test çözsün.

Av. Prof. Dr. Metin FEYZİOĞLU (Türkiye Barolar Birliği Başkanı)- Yani zihnini geliştirecek her faaliyetten alın.

Batuhan AYDAGÜL (Eğitim Reformu Girişimi Koordinatörü)- Bu çocuklarını seven bir ülkenin yapacağı bir iş değil.

Prof. Dr. Ayşen COŞKUN (Öğretim Üyesi, Türkiye Çocuk ve Genç Psikiyatrisi Derneği)- Bakın değil, gerçekten değil.

Av. Prof. Dr. Metin FEYZİOĞLU (Türkiye Barolar Birliği Başkanı)- Çocuklarını seven bir ülkenin yapacağı iş değil bu diyorsunuz.

Prof. Dr. Ayşen COŞKUN (Öğretim Üyesi, Türkiye Çocuk ve Genç Psikiyatrisi Derneği)- Değil gerçekten. Sosyal gelişmesini eğitimin içinde alacak, sosyalleşecek. Arkadaş ilişkileri kurması gerekiyor, arkadaşlarıyla müthiş bir rekabet içine gi-

Çocuklarımızın Geleceği:
ÇAĞDAŞ EĞİTİM

riyor, nasıl bir çekişme, en büyük rakibi çünkü yanında oturan arkadaş. Dostluk kurmaktan önce rakipliği öğreniyor.

Av. Prof. Dr. Metin FEYZİOĞLU (Türkiye Barolar Birliği Başkanı)- Arkadaşını ciğerinin içine alacağını, arkadaşını yoldaş-dost bileceğine rakip görüyor.

Prof. Dr. Ayşen COŞKUN (Öğretim Üyesi, Türkiye Çocuk ve Genç Psikiyatrisi Derneği)- Bu değerleri kaybediyor bu arada bu eğitim sistemi içinde. Ailesiyle ilişkisi bozuluyor, çünkü aile varını-yoğunu ne kadar net yaptığına bağlıyor. Ve çocukta olan sağlıklı anne-baba ilişkisi yerine her akşam eve geldiğinde kaç net çözdün, kaç tane test çözdün, ne yaptın, arkadaşın kaç aldı, sen ne aldın gibi kıyaslama. Yani bir değirmen taşının ortasına konmuş çocuklarımız var bizim, eğitim sistemi üstten bastırıyor. Bu sistemin zorlamasıyla mecburen aileler de alttan, öğütüyoruz çocuklarımızı biz!..

Av. Prof. Dr. Metin FEYZİOĞLU (Türkiye Barolar Birliği Başkanı)- Tamam, TEOG kaldırılınca işte bu baskı kalkmayacak mı?

Prof. Dr. Ayşen COŞKUN (Öğretim Üyesi, Türkiye Çocuk ve Genç Psikiyatrisi Derneği)- Olmayacak.

Av. Prof. Dr. Metin FEYZİOĞLU (Türkiye Barolar Birliği Başkanı)- Kalkmayacak.

Prof. Dr. Ayşen COŞKUN (Öğretim Üyesi, Türkiye Çocuk ve Genç Psikiyatrisi Derneği)- Olmayacak, TEOG kaldırılınca, biraz önce dedim size, ben bu sistemde bir sürü şeyin değişmesi gerektiğini düşünüyorum, ama...

Av. Prof. Dr. Metin FEYZİOĞLU (Türkiye Barolar Birliği Başkanı)- Mevcutta da sıkıntı var.

Prof. Dr. Ayşen COŞKUN (Öğretim Üyesi, Türkiye Çocuk ve Genç Psikiyatrisi Derneği)- Bu sistemle 8. sınıfa getirdiğimiz çocuklar, bu sistemle senelerdir getirdiğimiz aileleri biz şaşkına çevirdik, hedeflerini bilmiyorlar. Aileler şunu söylüyorlar: Sisteme güven duymuyoruz, bizim çocuklarımız

Çocuklarımızın Geleceği:
ÇAĞDAŞ EĞİTİM

hak ettiklerini alamayacaklar diye endişemiz var. Çünkü kim değerlendirecek ve objektif olacak mı, şeffaf olacak mı emin değiliz.

Av. Prof. Dr. Metin FEYZİOĞLU (Türkiye Barolar Birliği Başkanı)- Yani klasik soruları kim hangi gözlükle okuyacak, güvenmiyoruz.

Prof. Dr. Ayşen COŞKUN (Öğretim Üyesi, Türkiye Çocuk ve Genç Psikiyatrisi Derneği)- Ve bunu bana 8. Sınıfta, bakın, 8. sınıftaki bir çocuk bunu getirdi, bunu söyledi, kendi dedi.

Av. Prof. Dr. Metin FEYZİOĞLU (Türkiye Barolar Birliği Başkanı)- Ne dedi Hocam?

Prof. Dr. Ayşen COŞKUN (Öğretim Üyesi, Türkiye Çocuk ve Genç Psikiyatrisi Derneği)- Ben yazacağım, ama yazmaya alışkın değilim, ya doğru cümleyi bulamazsam ya da beni tanımayan biri, kimin okuyacağını bilmiyorum, benim ifade ettiğimi gerçekten anlayacak ve benim bildiğim şeye bilmediğim şekilde puan verecek mi? Çocukların hepsinin motivasyonu düştü şu anda. Bakın, ortaya çıkan şu: Çalışmıyorlar, çünkü ne olacağı belli değil.

Av. Prof. Dr. Metin FEYZİOĞLU (Türkiye Barolar Birliği Başkanı)- Belirsizlik var.

Prof. Dr. Ayşen COŞKUN (Öğretim Üyesi, Türkiye Çocuk ve Genç Psikiyatrisi Derneği)- Aileler ne yapacaklarını bilemiyorlar. Fırsat eşitliği bitti burada, onu da söyleyeyim ben size. Çünkü ekonomik gücü çok iyi olan aileler şöyle bir rahatlık içindeler: Çalışma yavrum, özel okula veririm seni. İyi bir özel okul buluruz, nasıl olsa onun sınavı bir şey olur, çalışma. Ama asıl sorun, biraz önce konuştuğumuz; Türkiye'nin bütün bölgelerindeki zeki, ama sosyoekonomik düzeyi o kadar güçlü olmayan çocuklar, ileride belki çok iyi bir bilim adamı olacaklar, belki ileride Nobel ödülü alacaklar, bunların önünü kesiyoruz biz bunlarla. Çünkü bu çocuklar bu sisteme göre hazırlandılar...

Çocuklarımızın Geleceği:
ÇAĞDAŞ EĞİTİM

Av. Prof. Dr. Metin FEYZİOĞLU (Türkiye Barolar Birliği Başkanı)- Yani Türkiye'nin belki şu anda bir köyünde, bir kasabasında bir Einstein var, ama biz onu ayakkabı boyacılığına mahkûm ediyoruz.

Prof. Dr. Ayşen COŞKUN (Öğretim Üyesi, Türkiye Çocuk ve Genç Psikiyatrisi Derneği)- Aziz Sancar var belki, bakın o nereden gitti? Türkiye'den.

Batuhan AYDAGÜL (Eğitim Reformu Girişimi Koordinatörü)- Şimdi bu TEOG baskının, buz dağının gözükken kısmı. Niye bu baskı var, onun cevabını verelim.

Av. Prof. Dr. Metin FEYZİOĞLU (Türkiye Barolar Birliği Başkanı)- Niye var?

Batuhan AYDAGÜL (Eğitim Reformu Girişimi Koordinatörü)- Lisede çocuğunuza geleceğini garanti altına almasını sağlayacak kaliteli okul sayısı ben diyeyim yüzde 5, siz deyin yüzde 10. Yani 100 çocuğumuz varsa, bunların 10'un girdiği lise bu çocukları ileriye atacak, bunda hiçbir sorun yok, çünkü dünyada da bu okullar vardır. Diğer 90'ı ise bunları yolda bırakacak. Türkiye'de gözden kaçırdığımız mesele hep şu: O yüzde 90 bu kadar kötü olmasa, ama kötü derken altını çiziyorum; binası çirkin, tuvaleti pis, etrafında binlerce sosyal problem var, uyuşturucusu var, çetesi var, işte tacizi var. Veli okul seçerken çocuğuna güvenli okul arıyor.

Av. Prof. Dr. Metin FEYZİOĞLU (Türkiye Barolar Birliği Başkanı)- Yiyecek kaliteli yemeği yok.

Batuhan AYDAGÜL (Eğitim Reformu Girişimi Koordinatörü)- Şimdi siz bu yüzde 90'a bu kadar vasat bir eğitime talim etmek zorunda bırakırsanız, aileler de o yüzde 90'a düşmemek için hani o Titanik batarken tepede kalmak isteyenler gibi birbirlerinin üzerine çıkarlar. Siz adını TEOG deyin çıkarın, MEOG deyin çıkarın, başka bir şey deyin. Yapılması gereken 15 yıldır aynı, ortaöğretimin düzeyini iyileştirmek, meslek okullarıyla genel Anadolu liselerini biraz birbirlerine yaklaştırmak, bu okulların öğretmenlerine yatırım yapmak.

Çocuklarımızın Geleceği:
ÇAĞDAŞ EĞİTİM

Av. Prof. Dr. Metin FEYZİOĞLU (Türkiye Barolar Birliği Başkanı)- Aşağıda buluşmak değil ama yukarıda buluşmak.

Batuhan AYDAGÜL (Eğitim Reformu Girişimi Koordinatörü)- Evet, zaten sorun, onu diyorum; şimdi Türkiye yüzde 5'i gözbebeği gibi koruyup yüzde 95'i yukarı itecekken, yüzde 5'i de aşağı çekmeye çalışıyor, yüzde 95'i de aşağıya çekmeye çalışıyor.

Av. Prof. Dr. Metin FEYZİOĞLU (Türkiye Barolar Birliği Başkanı)- Hâlbuki yüzde 80'ne biz çok iyi, çok kaliteli, yüzde 90'na çok kaliteli bir eğitim vereceğiz ki uçacağız.

Batuhan AYDAGÜL (Eğitim Reformu Girişimi Koordinatörü)- Ve bu aslında hani bir yandan karmaşık bir sorun, ama doğru şekilde yaklaşırsanız çözülebilecek sorun yani.

Av. Prof. Dr. Metin FEYZİOĞLU (Türkiye Barolar Birliği Başkanı)- Ana fikri basit aslında.

Batuhan AYDAGÜL (Eğitim Reformu Girişimi Koordinatörü)- Evet. Siz daha önceki yukarıdaki sohbetimizde bahsettiğimiz gibi bir kamu politikası sorununa akılla, sabırla yaklaşırsanız, bilimi ve uzlaşmayı kullanırsanız, ortaya Türkiye'nin ortak akıyla çözüm çıkar. Yani bugün bilgi almak için, çözüm aramak için ben Finlandiya'ya bakmak gerektiğine katılıyorum, ama bizim ülkemizde de çözüm var. Bakın TIMSS'de 8'nci sınıf fende ilk defa öğrencilerimiz uluslararası ortalamayı yakaladı. Ben merak ediyorum nasıl yakaladık? Çünkü cevabını verirsek belki iyi bir şey yaptığımızı bulup yaygınlaştırırız.

Av. Prof. Dr. Metin FEYZİOĞLU (Türkiye Barolar Birliği Başkanı)- Şimdi Ayşen Hocam siz dediniz ki, öğrenci mutsuz, veli mutsuz Orhan Hocam öğretmen mutlu mu?

Orhan YILDIRIM (Eğitim - İş Genel Başkanı)- Öğretmenler belki bu kitle arasındaki aslında özünden mutlu olan kesim bu olaylardan dolayı değil. Öğretmen çocukları gördüğü anda kendisi mutlu olan bir mesleğe sahip olan...

Çocuklarımızın Geleceği:
ÇAĞDAŞ EĞİTİM

Av. Prof. Dr. Metin FEYZİOĞLU (Türkiye Barolar Birliği Başkanı)- Çocukla mutlu oluyor, ama...

Orhan YILDIRIM (Eğitim - İş Genel Başkanı)- Dolayısıyla, şimdi mutlu olan bir öğretmenin üzerinde bir kurgu yapılmadığı müddetçe bu eğitim sistemini düzeltmek mümkün değil. Burada en önemli işlev öğretmenlere, okuldaki hizmetlisinden tutun, memura ve üniversitedeki akademisyenlere kadar eğitici kitleye devletin bir kere öncelikle itibar ve saygı göstermesi gerekiyor. Şimdi siz bütün devlet yetkilileri her türlü eğitimle yaşanan bir sıkıntıda öğretmenlere yönelik öğretmenler çalışmıyor, öğretmenlerin tatili fazla, zaten fazla bile alıyorlar gibi öğretmenleri incitici, öğretmenleri toplumun gözünde aşağıya çekmeye yönelik, itibar anlamında aşağıya çekmeye yönelik söylemler son 10-15 yıldır artarak devam eden bir süreç.

Av. Prof. Dr. Metin FEYZİOĞLU (Türkiye Barolar Birliği Başkanı)- Yani konu sadece maaş değil.

Orhan YILDIRIM (Eğitim - İş Genel Başkanı)- Maaş değil. Hiçbir öğretmen önce açtığı zaman ağzını ilk 10 madde arasında maaşından falan bahsetmez, maaş konusu değildir bakın. Öğretmenler istiyorlar ki, var olduğu, yapmış olduğu en önemli işe insanların değer vermesi ve devletin değer vermesi. Buna çocuk değer veriyor zaten; bakın veli değer veriyor. Arkadaşlarımız bahsetti az önce; bakın özel okullar inanılmaz binalar yapıyor, inanılmaz tesisler kuruyorlar, ama zeki çocuklar nereyi tercih ediyor? Devlet okullarını. Peki, niye devlet okullarını seçiyor? Devlet okulları daha mı iyi binaya sahip olduğu için. Hayır, daha iyi öğretmene sahip olduğu için. Şimdi elimizde böyle bir imkân varken devlet bu iyi öğretmenleri biraz daha zenginleştirip, bu işe biraz daha motive etme yolunu seçmek dururken tam tersi yola giriyor ve sağlıkta olduğu gibi özelleştirme yoluyla bu küresel sermayenin eğitim politikasına da el atmasıyla özelleştirme yoluyla eğitim alanındaki bütün insanları tedirgin ediyorlar. Bakın bütün öğretmenleri kadrolu alması gerekirken ve bu devlet politikası olması gerekirken sözleşmeli, o da yetmiyor ücretli... Bakın Güneydoğu'ya gittik biz Yüksekova'ya gittik.

Çocuklarımızın Geleceği:
ÇAĞDAŞ EĞİTİM

Av. Prof. Dr. Metin FEYZİOĞLU (Türkiye Barolar Birliği Başkanı)- Yani diyorsunuz ki, kadro güvencesiyle, gelecek güvencesiyle çalışan öğretmen mutlu olur, ama saat başı ihtiyaca göre joker gibi evinden çağırılan ya da sözleşmeli çalıştırılan öğretmen, güvencesi olmadığına mutsuz olur.

Orhan YILDIRIM (Eğitim - İş Genel Başkanı)- Yüksekova'da bakın hepsi genç öğretmen, ilkokulun birine gittik 40'a yakın öğretmen var hepsi ilk atama, 2-3 yıllık çoğunluğu hepsi dikkatle dinledi. Ankara'dan geldik bakın ne sorununuz var, ne söylemek istiyorsunuz Bakana iletmek adına dedik. Hepsinin derdi sözleşmelerimiz ne olacak, eş durumundan eşlerimiz gelecek mi? Biz buradan 6 yılı doldurunca, bakın 6 yıla bile razılar 6 yılı doldurunca istediğimiz yere tayinimiz çıkacak mı? Ya burada herhangi bir şekilde yarın sözleşmemizi iptal ederlerse ben yapacağım?

Av. Prof. Dr. Metin FEYZİOĞLU (Türkiye Barolar Birliği Başkanı)- Kapının önüne koyacak mı bizi?

Orhan YILDIRIM (Eğitim - İş Genel Başkanı)- Şimdi böyle olunca da şimdi bu insanların kendini geliştirmesine nasıl müsaade edeceksiniz? Şimdi bu 40 yıl çalışma hayatı var bakın yeni başlayan 65 yaşına kadar ki bir meslek hayatını düşünürseniz emeklilik boyutuyla 40 yılı var. Eğer siz kendini geliştirirsen, kendine yatırım yaparsan ya da devlet olarak benim yapmaya çalıştığım yatırıma cevap verirsen 40 yıl boyunca seni başımın üstünde tutarım, en önemli değer ve itibarı veririm garantisi ve söylemini gerçekleştirmezseniz istediğiniz kadar iyi bina yapın, istediğiniz kadar farklı politikalar müfredat değiştirin, her sene sınav sistemi değiştirin hiç birinden gerçek anlamda Türkiye'yi ileri götürecek bir sonucu alma şansına sahip değilsiniz.

Av. Prof. Dr. Metin FEYZİOĞLU (Türkiye Barolar Birliği Başkanı)- Orhan Hocam, bir de şunu belki konuşalım, ondan sonra bir başka konu; şimdi Batuhan Bey de söyledi; Doğu, Güneydoğu'da öğretmenlerin kıdemi ortalama 1,5 sene. Ankara'da 16 yıl, Türkiye genelinde 12 yıl ortalama. Şimdi 1,5

Çocuklarımızın Geleceği:
ÇAĞDAŞ EĞİTİM

yıl evet çok idealist, çok güzel, ama tecrübe de önemli. Niçin biz tecrübeli öğretmenlerimizi Türkiye'ye eşit dağıtamıyoruz.

Orhan YILDIRIM (Eğitim - İş Genel Başkanı)- Dağıtamıyoruz, çünkü tecrübeli öğretmen bakın devletin ve ticari hayat-taki bütün kurumlarda, bütün işletmelerde mesleğe yeni giren bir kişiyle 30 yıllık tecrübeye sahip bir kişinin aldığı ücret ve bulunduğu pozisyon bakımından inanılmaz fark vardır. Eğer maaşı da konuşacak olursak yeni giren bir kişi 2500 alıyorsa, 30 yıllık bir kişi 6-7 bin lira ücret alır ve bu çok olağan karşılan-ır, çünkü tecrübenin fiyatı vardır. İnsan yıllarca 30 sene burada dirsek çürütmüşse, yıllar boyunca bu zahmeti çekmişse ve kendisini devlete hizmet etmeye adanmışsa bunun devlet kar-şısında da bir gerçekliği olması gerekiyor. Siz Güneydoğu'ya gittiğinizde sosyal hayatınız ne yazık ki oradaki yaşamsal faktörler nedeniyle çok düşük. Yani geleceği bir yer yok, kütüphanesi yok, gazete dağıtımını bile çok zor, hareket alanı çok kısıtlı. Buraya gitmez mi öğretmen? Seve seve gider, gidiyor da zaten. Ama siz gittiği zaman öğretmenin orada o zor şart-larda kendini yine geliştirebilmesi için hem ekonomik olarak desteklemeniz gerekiyor hem de o çalışma hayatında ona itibar ve değer vermeniz gerekiyor. Şu anda devlette olmayan Bakanlıkla görüştüğümüzde de bu aynı şeyi söylüyoruz biz, kesinlikle devlet politikasında hiç kimseyi sözleşmeli ve mülakat düzeniyle öğretmen almayı bırakın diyoruz, çünkü o ka35

dar sene okuduktan sonra, diplomasını eline aldıktan sonra, bir uzman sıfatıyla mezun olduktan sonra 5 dakikadaki bir mü-lakatla sen yetersizsin, sen yeterlisin şeklinde bu ülkenin ço-cuklarını, gençlerini ayırmak, birbiri içerisinde ayırmak ve ni-telikli, kendini yetiştirmiş kişileri bu arada harcamak kesinlikle Türkiye'ye yapılabilecek olan, eğitim sistemine yapılabilecek olan en büyük hainlik olarak söyleyeyim, hani hain kelimesini kolay kolay kullanmayız ama konu çocuklarımız olunca.

Av. Prof. Dr. Metin FEYZİOĞLU (Türkiye Barolar Birliği Başkanı)- En büyük yanlışlık bu.

Çocuklarımızın Geleceği:
ÇAĞDAŞ EĞİTİM

Orhan YILDIRIM (Eğitim - İş Genel Başkanı)- Yanlış diyelim çok büyük bir yanlış.

Av. Prof. Dr. Metin FEYZİOĞLU (Türkiye Barolar Birliği Başkanı)- Şimdi şu an aklıma geldi, ama çarpıcı olduğunu düşünüyorum. Mesela, Van'daki bir hukukçu avukatsa Ankara'ya gelmeye, İstanbul'a gelmeye çalışmıyor Van'da mutlu. Van'da Ankara'daki yaşam seviyesini aşağı yukarı sağlıyor, belki Ankara'dakinden de daha mutlu. Ama Van'daki hakim Ankara'ya gelmeye çalışıyor, Van'daki hakim kendini Ege'ye atmaya çalışıyor. Demek ki, devletin sisteminde bir yanlış yaklaşım var. Bakın hukuk fakültesinden mezun olduk birimiz avukat oldu, birimiz hakim oldu. Birimiz Van'da hayatını devam ettirmekte bir sakınca görmüyor mutlu, ama diğerimiz mutlaka kendini ilk fırsatta kurtarmaya çalışıyor; bir yanlış var burada!

Orhan YILDIRIM (Eğitim - İş Genel Başkanı)- Çok doğru. Bir de mesleki çalışma koşulları var bakın. Şimdi en son Bakanlık birden bire rehber öğretmenlerle ilgili bir değişikliğe gitme düşüncesini ortaya attı, nedir? Rehber öğretmenler hâlbuki çocuklarımızın geleceği açısından, yönlendirme açısından, çocuklarımıza psikolojik destek bakımından inanılmaz bir işlev görüyorlar. Ama devlet diyor ki, bir dakika diyor siz burada çok rahat oturuyorsunuz, mesai saatleriniz 9-3, hâlbuki öğretmenlerin 8-5 biz sizi de 8-5 yapmak istiyoruz bu yetmez diyor. Nöbet tutmalısınız diyor, o da yetmez diyor siz de sınıfa girmelisiniz diyor, o da yetmez diyor aldığımız ücretlerle ilgili bir daha denge sağlamamız gerekir diyor. Şimdi bakınız bir eğitimci, öğretmen devlette bu öğretmenliğe başvuruyorsa koşullar bellidir, ben bu koşullarda burada seve seve çalışırım diyor. Şimdi siz seve seve çalışırım diyerek girmiş olduğu bir kuruma 8 sene sonra, 5 sene sonra, 10 sene sonra hayır bir dakika sen seve seve girdin 10 yılını da verdin, ama ben senin çalışma koşullarını değiştiriyorum kusura bakma diyerek yola çıktığınız anda bu bütün branşları etkiliyor. Bugün rehber öğretmeni etkiliyorsa işte sınav sisteminde ilkokul 5. sınıfta yabancı dili öğretmek adına resim öğretmenleri resim dersini, müzik dersini

Çocuklarımızın Geleceği:
ÇAĞDAŞ EĞİTİM

ve diğer beden eğitimi derslerini ortadan kaldırıyor, şimdi siz böyle bir şeyi nasıl yaparsınız? Hani demin söyledik ya sosyal faaliyet. Sosyal faaliyetle ilgili siz dersi ortadan kaldırıyorsunuz, bırakınız ilgi gösterip göstermemeyi.

Av. Prof. Dr. Metin FEYZİOĞLU (Türkiye Barolar Birliği Başkanı)- Ayşen Hocam, resimin, bedeninin, müzik dersinin yaratıcılığın geliştirilmesinde etkisi yok mu? Olmazsa olmaz değil mi?

Prof. Dr. Ayşen COŞKUN (Öğretim Üyesi, Türkiye Çocuk ve Genç Psikiyatrisi Derneği)- Kesinlikle var ve o zaman ne oluyor biliyor musunuz işte bizim tıp fakültesine elek üstü en üst puanla gelmiş öğrencilerimiz dünyaya bu gözle bakıyorlar ve yaratıcılık dediğimiz şey ne yazık ki ben çok üzülüyorum kendi öğrencilerimizde bunu gördüğümde. Kitap okumuyorlar, sanatla ilgilenmiyorlar, hobileri yok, herhangi bir alana bir ilgileri yok ve insanı tanıması gereken bir meslek bu, insanı bütünüyle tanıyacak. Düşünebiliyor musun hekim olacak, insanı tanıması gerekiyor, ama kendisinin bu alanlarla ilgisi olmamış, çünkü ezberci sistemden sürekli ezberleyerek ve üst düzey puan almak için gelmiş. Yani küçükken yaptığı oyunları engellenmiş, resim dersi, müzik dersi, matematik dersine verilmiş, veriliyor hala öyle. Yani resim, müzik, beden eğitimi bu derslerin hepsi daha önemsiz sayılarak süreleri diğer derslere veriliyor; o zaman nasıl yaratıcılığı gelişsin?

Av. Prof. Dr. Metin FEYZİOĞLU (Türkiye Barolar Birliği Başkanı)- Beynin bilimsel fonksiyonlarını gören lobuyla.

Prof. Dr. Ayşen COŞKUN (Öğretim Üyesi, Türkiye Çocuk ve Genç Psikiyatrisi Derneği)- Çoğu zaman da ezberci. Hatta ben size şunu söyleyeyim: Resim dersi bile ezberci bir hale geliyor. İşte ana sınıfında bir çocuk bir kuş resmi çiziyor, ağaca kocaman gördüğü gibi bir kuş çiziyor öğretmen bakıyor böyle resim mi olur, sen hiç resimde böyle kuş gördün mü diyor? O bildiğimiz hani kuş vardır ya şöyle kuş böyle çizilir resme diyor ve çocuk ondan sonra bütün resimlerine kuşu hani biz çizerdik ya.

Çocuklarımızın Geleceği:
ÇAĞDAŞ EĞİTİM

Av. Prof. Dr. Metin FEYZİOĞLU (Türkiye Barolar Birliği Başkanı)- Çünkü öğretmenimiz de ezberci yetiştirmiş.

Prof. Dr. Aysen COŞKUN (Öğretim Üyesi, Türkiye Çocuk ve Genç Psikiyatrisi Derneği)- Evet, öyle yetiştirdi, çünkü eğitim fakültesi de artık öyle öğretmen yetiştiriyor. Ve düşünün o çocuk ileride neler yapacaktı kim bilir? Yani o kuşu oraya kondurabilmesi demek, ama biz onun pat diye yanlış yaptığını öğrettik ona. Ondan sonra o yanlış yapmamak için sürekli erişkin bir insan olduğunda dediniz ya hayal kurabilmeli. Bir ülkenin gelişebilmesi için bilimin gelişmesi lazım, teknolojinin gelişmesi lazım. Bunu yapabilmesi için yaratıcı beyinlere ihtiyacımız var.

Av. Prof. Dr. Metin FEYZİOĞLU (Türkiye Barolar Birliği Başkanı)- Beyninin hayal kuran tarafıyla teknik tarafının iş birliği içinde çalışılması lazım.

Prof. Dr. Aysen COŞKUN (Öğretim Üyesi, Türkiye Çocuk ve Genç Psikiyatrisi Derneği)- Beynin bütün işlevsel sistemi birbiriyle ve eşit homojen bir gelişim göstermesi lazım. Biz bunun bir tarafını çekiyoruz yargılama, üst düzey zihinsel fonksiyonlar dediğimiz fonksiyonları çok kullanmadan geliyorlar bu sistemlerle. Bu sistemler evet değişmeli, ama benim burada itirazım şu: Tam maç ortasında değişmemeli.

Av. Prof. Dr. Metin FEYZİOĞLU (Türkiye Barolar Birliği Başkanı)- Ve tartışılarak değişmeli, doğru yöne değişmeli.

Prof. Dr. Aysen COŞKUN (Öğretim Üyesi, Türkiye Çocuk ve Genç Psikiyatrisi Derneği)- Ve siz eğer 5-6-7-8 dört sene bu çocukları böyle bir hazırlıkla başarılı olacaksınız diyen bir sistemle bu seneye getirdiyseniz, aileler bütün yükü buraya koyduysa; siz son anda eğer bunlara biz sana nasıl bir değerlendirme yapacağımıza halen de karar veremedik diyorsanız, neredeyse eğitimin yarısına gelmeye yakın bir yerde şimdi siz çok büyük bir haksızlık yapıyorsunuz bu çocuklara. Yani bu kötü sistem bile bundan iyi sistem çünkü. Çünkü biliniyor, çünkü ona bir şekilde aileler de hazır, uyum sağladılar çocuklarda hazır

Çocuklarımızın Geleceği:
ÇAĞDAŞ EĞİTİM

uyum sağladılar; dağıldılar şu anda. Yani belirsizlik en kötü ruhsal dengeyi bozan özelliklerden, etkenlerden biridir.

Av. Prof. Dr. Metin FEYZİOĞLU (Türkiye Barolar Birliği Başkanı)- Batuhan Hocam, siz içinizdekini söyleyin, ben de soracağımı sorayım.

Batuhan AYDAGÜL (Eğitim Reformu Girişimi Koordinatörü)- Yok bence siz sorunuzu sorun.

Av. Prof. Dr. Metin FEYZİOĞLU (Türkiye Barolar Birliği Başkanı)- Ne olacak? Şimdi biz sadece şikâyet etmek için toplanmadık ve dedik ki bir umut var, hatta umut çok yüksek, çünkü insan kalitemiz çok yüksek; biz bu işi çözeriz, biz çıkışı buluruz, konuşarak, tartışarak buluruz. Buyurun çıkışımız ne?

Batuhan AYDAGÜL (Eğitim Reformu Girişimi Koordinatörü)- Benim yattığımda eğitimle ilgili uykularımı kaçırın PISA skorları işte ya da sınıfların boyu değil, eğitimde karar verme şeklimiz. 4 yıldır özellikle 2012'den bu yana Türkiye'de eğitim kötü yönetiliyor. Bunu değiştirdiğimiz anda zaten ve değiştirmenin de prensipleri bellidir iyi yönetim ilkeleri diye bir şey var zaten sizle de paylaştık. Katılımcı karar alırsa, paydaşları sürece dahil edersen akıl, veri ne diyor? Şimdi 4+4+4'ü değiştirirken 8 yıllık temel eğitimin sorunlarını masanın üzerine bilimsel olarak güçlü koyan bir tane araştırma yoktu. TEOG'u değiştirirken TEOG'un nesinin yanlış olduğunu masanın üzerine koyan bir tane bilimsel araştırma yok.

Av. Prof. Dr. Metin FEYZİOĞLU (Türkiye Barolar Birliği Başkanı)- Getirirken de yoktu, kaldırırken de yok.

Batuhan AYDAGÜL (Eğitim Reformu Girişimi Koordinatörü)- Getirirken de yok. Basın toplantısındaki sunumla politika değişmez. Yani bu artık yani 2017'de konuşmuyor olmamız gereken bir şey. Basın toplantısında yaptığımız bir sunumun arkasına sığınarak Türkiye'de eğitim politikası değiştirmemeniz gerekiyor. Ve katılımcı veri temelli ve şeffaf. Bugün Türkiye'de bizim eğitimdeki yeni müfredatı kimin hazırladığını bilme hakkımız var; gizli bilgi bu... Önümüze gelen müfredatı kim

Çocuklarımızın Geleceği:
ÇAĞDAŞ EĞİTİM

hazırlıyor bilmiyoruz dolayısıyla bir numaralı söyleyeceğim şey bunları değiştirdiğimiz takdirde zaten ileri bir adım atmış oluruz.

İkincisi, ben şuna çok inanıyorum kalpten ve akılla: Biz yarın sabah uyandığımızda bütün okullara bir mesaj yollasak, okulun yaşadığı sorunlarla ilgili okulun öğretmenine ve müdürüne yetki versek; Siz kendi okulunuzdaki sorunların çözümüyle ilgili plan geliştirin, biz size destek olacağız desek...

Av. Prof. Dr. Metin FEYZİOĞLU (Türkiye Barolar Birliği Başkanı)- Arkanızdayız desek.

Batuhan AYDAGÜL (Eğitim Reformu Girişimi Koordinatörü)- Desek bakın çok kısa sürede çok büyük iyileşme görürüz. Çünkü benim Türkiye’de öğretmenlerden Türkiye’de eğitimle ilgili duyduğum umudun kaynağı öğretmenler.

Av. Prof. Dr. Metin FEYZİOĞLU (Türkiye Barolar Birliği Başkanı)- Çözüm odaklı.

Batuhan AYDAGÜL (Eğitim Reformu Girişimi Koordinatörü)- Çünkü biz öğretmenlerle ortak işler yapıyoruz. Sorunların farkındalar, fakat o kadar güçsüzleştirmişiz ki, üç yağındaki çocuk gibi davranıyoruz öğretmene ve okula.

Av. Prof. Dr. Metin FEYZİOĞLU (Türkiye Barolar Birliği Başkanı)- İnisiyatif kullanma yetkisi yok.

Batuhan AYDAGÜL (Eğitim Reformu Girişimi Koordinatörü)- Evet. Şimdi biz bunu verdiğimiz takdirde...

Av. Prof. Dr. Metin FEYZİOĞLU (Türkiye Barolar Birliği Başkanı)- Öğretmene 3 yaşında çocuk gibi davranıyoruz.

Batuhan AYDAGÜL (Eğitim Reformu Girişimi Koordinatörü)- Öğretmene de, okula da. Şimdi yarın sabah, bakın iddialıyım yarın sabah bu mesaj gitse okullarımıza, o öğretmenler bir anda işe sahip çıkarlar. İşin sahibi değilseniz bir yere kadar umursanız.

Çocuklarımızın Geleceği:
ÇAĞDAŞ EĞİTİM

Av. Prof. Dr. Metin FEYZİOĞLU (Türkiye Barolar Birliği Başkanı)- Yani çözüm üretin dediğimizde öğretmen üretir.

Batuhan AYDAGÜL (Eğitim Reformu Girişimi Koordinatörü)- Aynen.

Orhan YILDIRIM (Eğitim - İş Genel Başkanı)- Öğretmenlerin hepsi buna hazır zaten.

Batuhan AYDAGÜL (Eğitim Reformu Girişimi Koordinatörü)- Üçüncüsü, köy okulları, köy enstitüleri güzel bir nostaljiydi, harika bir hikâyeydi; bugün karşılığı mahalle okulları. Yani mahalle okullarının altını çizerek söylüyorum ve devlet okulları demememin nedeni de bu.

Av. Prof. Dr. Metin FEYZİOĞLU (Türkiye Barolar Birliği Başkanı)- Çünkü yüzde 80 zaten şu an şehirde yaşadığına göre biz artık şehri esas alarak konuşacağız.

Batuhan AYDAGÜL (Eğitim Reformu Girişimi Koordinatörü)- Ya bir okul düşünün ki duvarları yüksek, kapısında kocaman bir demir parmaklık var, dışarıdaki mahalleyle, içerideki okulun hiçbir ilişkisi yok. Yani uzaydan gelmiş biri, bir okulu bırakmış gitmiş. Şimdi Türkiye’de devlet dediğimiz önemli ve değerli kurumla, halk arasındaki ilişkiyi de yaklaştırmak lazım yani.

Av. Prof. Dr. Metin FEYZİOĞLU (Türkiye Barolar Birliği Başkanı)- Yani Hocam o zaman şunu mu söylüyorsunuz: Böyle kocaman binalar, çok kalabalık okullar yerine mahallenin içinde yaşayan, öğretmeni mahallenin dokusuyla kaynaşmış okullar mı?

Batuhan AYDAGÜL (Eğitim Reformu Girişimi Koordinatörü)- Mahallenin değerlerini de benimseyen bir okul olması lazım. Yani o mahallenin değerlerini okulda yaşatabiliyorsanız, mahalleli ve öğrenci okula geldiğinde kendisinden okulda bir şey buluyorsa işte o aidiyet dediğimiz şey oluyor ve biliyoruz ki aidiyetin eğitimde katkısı çok fazla. Dolayısıyla şimdi biz her mahallede çocuklarımızın yürüyerek ya da tekerlekli

Çocuklarımızın Geleceği:
ÇAĞDAŞ EĞİTİM

sandalyeleriyle ya da bisikletle gidebileceği bir okul yapmayı becerirsek ki becerebiliriz, eğitimde bu işi çözeriz, yani artık eğitim reformunu değil okul reformunu konuşmak lazım, ama bir tane şey çok kıymetli; erken çocukluk eğitimi. Bu iş güçlü başlarsa güçlü devam ediyor.

Av. Prof. Dr. Metin FEYZİOĞLU (Türkiye Barolar Birliği Başkanı)- Okul öncesi eğitim...

Batuhan AYDAGÜL (Eğitim Reformu Girişimi Koordinatörü)- Evet. Bir yıl erken çocukluk eğitimi alan öğrenci, almayan öğrenciye göre 8 yıl sonra 2 yıl ileri gidiyor. Şimdi kim alabiliyor erken çocukluk eğitimi? Parası olan alabiliyor.

Av. Prof. Dr. Metin FEYZİOĞLU (Türkiye Barolar Birliği Başkanı)- Yüzde ne kadar?

Batuhan AYDAGÜL (Eğitim Reformu Girişimi Koordinatörü)- 5 yaşta yüzde 66 civarında fena değil, ama olması gereken yüzde 100.

Av. Prof. Dr. Metin FEYZİOĞLU (Türkiye Barolar Birliği Başkanı)- OECD’de yüzde 80’lerde.

Batuhan AYDAGÜL (Eğitim Reformu Girişimi Koordinatörü)- OECD’de 5 yaş yüzde 100’dür aşağı yukarı. Bir sene önce hazırlık sınıfı dediğimiz sınıf yüzde 100’dür. Buralarda özel okulların en çok olduğu iki kademe var biri lise, biri erken çocukluk eğitimi. Şimdi özel okullara gidecek insan paralı insan. Hâlbuki demin ne dedik? En zor sınıfa en iyi öğretmeni koyuyorsak, en zor durumdaki çocuklarımıza da okul öncesini önce vermemiz gerekiyor ki...

Av. Prof. Dr. Metin FEYZİOĞLU (Türkiye Barolar Birliği Başkanı)- Onu da yine mahallede vereceğiz.

Batuhan AYDAGÜL (Eğitim Reformu Girişimi Koordinatörü)- Onu da yine mahallede vereceğiz. Ama bunu mahallede verirken de; bence onun da altını çizmek lazım; Diyanetin bu işe girmesi, toplum temelli model olarak sunuluyor bize. Ama erken yaşlarda din eğitimi hassas bir konu, kritik bir konu.

Çocuklarımızın Geleceği: ÇAĞDAŞ EĞİTİM

Aslında tercihen bunların evde olması gerekiyor, bunların okula taşınması noktasında bir uyarı işareti bırakayım. Sıbyan mekteplerine informal olarak izin verildiğiyle ilgili elimizde çok veri var; bunlar merdiven altı okullardır; sıbyan mektebi Türkiye’de yasal bir kurum değildir, ama ne yazık ki pratikte uygulanan kurumlardır. Hani bu din eğitimi konusunda araştırmalar velilerin öncelikli ihtiyacının çocukların bilişsel ve aslında sosyal gelişimleri olduğunu söylerken niye burada böyle bir ortam yaratılıyor, bu ortamın kime faydası var bence bu önemli bir sorun.

Av. Prof. Dr. Metin FEYZİOĞLU (Türkiye Barolar Birliği Başkanı)- Şimdi tabii din eğitimi dediğimiz zaman bu maalesef 21.yüzyılın Türkiye’inde sanki cıs bir konu, konuşulamaz. Ama gelin buna o pencereden o gözlükle mutlak karşı ya da mutlak yandaş olarak değil de bir insanın zihinsel gelişimi açısından bakalım. Çünkü bilimsel yaklaşım din eğitimine ben karşıyım demeyi herhalde haklı kılmaz. Din eğitimi olmazsa olmaz demeyi de meşru kalmaz. Bir çocuğun zihinsel gelişimi açısından o soyutu verebileceğimiz yaş nedir?

Prof. Dr. Ayşen COŞKUN (Öğretim Üyesi, Türkiye Çocuk ve Genç Psikiyatrisi Derneği)- Şimdi bakın soyut olarak soyut kavramların gelişmesi 6 yaşla birlikte başlıyor. Yani okul öncesi eğitim dediğimiz bizim 3-6 yaş grubu. 3-6 grubu yani ben ailelerin...

Av. Prof. Dr. Metin FEYZİOĞLU (Türkiye Barolar Birliği Başkanı)- Din eğitimi verilsin, ama doğru yaşta verilsin.

Prof. Dr. Ayşen COŞKUN (Öğretim Üyesi, Türkiye Çocuk ve Genç Psikiyatrisi Derneği)- Evet, şöyle: Bazı aileler din eğitimi aldırarak isteyebilirler çocuklarına, yani her ailenin kendine göre bir inanç sistemi vardır. Her ailenin kendine göre bir sistemi vardır, düşüncesi vardır, yapısı vardır. Şimdi bu eğitim daha çok bu yaşa kadar, 6 yaşa kadar aile içinde verilmesi gereken bir eğitimidir. Yani aile kendi değerlerini ve pozitif yönden bakın korkutarak değil pozitif yönden yavaş yavaş çocuğuna bu eğitimi verir. Çünkü neden? Somut kavramlarla donanım-

Çocuklarımızın Geleceği: ÇAĞDAŞ EĞİTİM

lıdır o çocuk, soyut kavramları algılayamaz ve 6 yaşa kadar ki çocukların korkuları vardır, gerçek sanırlar. Yani siz eğer 3-6 yaş grubuna cinlerden, perilerden bahsetmeye başlarsanız ki biz bunu çok görüyoruz, hatta ben gerçekten çocuğuna bu eğitimi aldirmek isteyen anne babalarla da konuştuğumda beni anlıyorlar, ne demek istediğimi gerçekten anlıyorlar ve doğru gerçekten biz farklı bir şekilde davranmalıymışız diyorlar. Neden? Çünkü o çocuklar bunların gerçek olduğunu zannediyorlar, çok korkuyorlar, o çağa özgü ciddi korkular geliştiriyorlar ve gece kâbusları, uyku bozuklukları gibi ciddi ruhsal sorunlarla gelebiliyorlar bize. 3-6 yaş grubunda okul öncesi eğitim çocuğun bir motor becerilerini geliştirmeye dönük olmalıdır. Yani kalem kullanmayı, el becerileri, ince motor becerilerini geliştirmeli, resim çizebilmeli, taşırmadan boyayabilmeli, oyun oynamalıdır. Oyunla birlikte yaratıcılığını ve hayal dünyasını geliştirmelidir. Çünkü o yaşta oyunla kendi kimliğini ve kişiliğini geliştirmeyi öğrenecek.

Av. Prof. Dr. Metin FEYZİOĞLU (Türkiye Barolar Birliği Başkanı)- Yani oyun oynamak vakit kaybı değil.

Prof. Dr. Aysen COŞKUN (Öğretim Üyesi, Türkiye Çocuk ve Genç Psikiyatrisi Derneği)- Oyun onun işidir; 3-6 yaş grubu çocuğunun oyun işidir. O doktorculuk oynar ileriye dönük meslek hayallerini kurar. Annecilik oynar, anne olmayı, kadın kimliği bir kız çocuğu kadın kimliğine dair özellikler alır. Babası gibi ayak ayaküstüne atar, babasının yaptıklarını traş olmaya kalkar, oyunlarında baba olur, yetişkin erkek olmaya doğru adımları atar; çocuk oyun oynamalıdır, çocuk oyun oynarsa gelişir. Ruhsal gelişimi de, zihinsel gelişimi de gelir. Yani 3-6 yaş bizim daha çok beceriye dayalı, oyun oynayabileceği, belli zihinsel becerilerini geliştirmeye dönük ilerlemeli. Çok katılıyorum yani 3 yaşında siz verdiğinizde kalemi şu çocuk tutmayı öğrenirse, ilkokula başladığında hiç gitmeyen çocuktan çok daha becerilidir bu çocuk. Zihinsel olarak kavramları daha çabuk öğrenir; uzun kısa, büyük küçük, sıcak soğuk, altında üstünde bütün bu kavramlar zihinsel gelişim için gereklidir. 6 yaşından sonra da bakın soyutlama becerisi, felsefi düşünme 13 yaşından sonra geliyor daha...

Çocuklarımızın Geleceği:
ÇAĞDAŞ EĞİTİM

Av. Prof. Dr. Metin FEYZİOĞLU (Türkiye Barolar Birliği Başkanı)- Ayşen Hocam çok somut bir şey sorayım müsaade ederseniz iyice açıklığa kavuşturmak için. Bir çocuğa zamandan önce çok soyut kavramları öğretmeye çalışırsak eğer o çocuk belki çok başarılı bir mühendis olacakken bunun önünü kesmiş olur muyuz? Hayatını çok daha farklı yaşayabilecekken acaba ona zarar vermiş, aşağı çekmiş olur muyuz?

Prof. Dr. Ayşen COŞKUN (Öğretim Üyesi, Türkiye Çocuk ve Genç Psikiyatrisi Derneği)- Hayatını farklı bir şekilde yaşayabilecekken oraya önemli bir etkide bulunmuş olabiliriz. İleride, mutlaka bizi dinleyen kişilerin itirazları da olacaktır, mutlaka şunu söyleyeceklerdir: Biz bu eğitimleri erkenden verdik ve bizim çocuğumuz işte çok iyi bir fakülte kazandı, çok iyi de mühendis oldu. Çok iyi mühendis olacaktır belki, ama yaratıcı bir mühendis olmayacaktır. Kurulmuş bir düzenin içinde çok iyi çalışan, amirlerin sözünü çok iyi dinleyen, otoriteye uyum sağlayan, uygulayan bir mühendis.

Av. Prof. Dr. Metin FEYZİOĞLU (Türkiye Barolar Birliği Başkanı)- İcat eden olmayacak.

Prof. Dr. Ayşen COŞKUN (Öğretim Üyesi, Türkiye Çocuk ve Genç Psikiyatrisi Derneği)- Yeni bir fikir üreten olamayacak.

Av. Prof. Dr. Metin FEYZİOĞLU (Türkiye Barolar Birliği Başkanı)- Yalnız burada bir şeyin altını çizelim...

Prof. Dr. Ayşen COŞKUN (Öğretim Üyesi, Türkiye Çocuk ve Genç Psikiyatrisi Derneği)- Bu kadar keskin gene olmayalım tabi ki istisnalar vardır, ama burada çocuğun beynini daha çok biz sınırlıyoruz.

Av. Prof. Dr. Metin FEYZİOĞLU (Türkiye Barolar Birliği Başkanı)- Ve şunu lütfen ifade edelim, çünkü cümlelerimizin yanlış yerlere çekilip anlamının dışında kullanılmasını istemiyorum.

Prof. Dr. Ayşen COŞKUN (Öğretim Üyesi, Türkiye Çocuk ve Genç Psikiyatrisi Derneği)- Bu çok çok önemli bakın.

Çocuklarımızın Geleceği:
ÇAĞDAŞ EĞİTİM

Av. Prof. Dr. Metin FEYZİOĞLU (Türkiye Barolar Birliği Başkanı)- Hiç bir şekilde kişisel olarak burada kimse din eğitimine karşı değil. Tam aksine din eğitiminin ailelerin serbestisinde, ihtiyarında verilmesi teşvik edilir. Ancak bir insanın yaradılış mucizesini de kavrayabilmesi, onun daha bilimsel bilgiyle donatılmasıyla eş oranlı, doğru oranlı. Bilgisiz bir insan, kendini yetiştirmemiş bir insan yaratanı, tanrıyı, yaratılışı da kavrayamaz, doğanın mucizelerini de anlayamaz. Dolayısıyla, her insana gelişimine uygun zamanda doğru eğitimin verilmesi lazım. Bu eğitimin sırasını değiştirdiğimiz zaman biz çocuklarımıza zarar veriyoruz.

Prof. Dr. Ayşen COŞKUN (Öğretim Üyesi, Türkiye Çocuk ve Genç Psikiyatrisi Derneği)- Birde bakın şimdi bu eğitimlerde duyduğumuz, bizim gözlemlediğimiz şöyle bir şey oluyor: Her zaman bu eğitimleri veren kişiler pedagojik formasyonu olan, çocuk ruh sağlığı konusunda çocuğa eğitimci olarak nasıl yaklaşacağını bilen kişiler olmuyorlar. Ve kendi sistemleriyle bu çocuklara eğitim vermeye kalkıyorlar ve bu aslında ruhsal travma niteliğinde olabiliyor o yaş çocuklarında bu tarz bir eğitim. Yani siz dinle, inançla ilgili bir şey verecekseniz o yaş çocuğuna, önce sevgiyi öğreteceksiniz. Önce sevgiyi öğreteceksiniz, önce tanrıyı sevmeyi öğreteceksiniz, tanrının hoş görüsünü öğreteceksiniz, cezalandırıcı yanını değil. Sizi nasıl cezalandıracağını değil...

Av. Prof. Dr. Metin FEYZİOĞLU (Türkiye Barolar Birliği Başkanı)- Ve insan sevgisini öğreteceksiniz.

Prof. Dr. Ayşen COŞKUN (Öğretim Üyesi, Türkiye Çocuk ve Genç Psikiyatrisi Derneği)- Evet, 3-6 yaşındaki çocuk bu sevgiyi öğrenecek yani inancı da sevgiyle donatarak vereceksiniz, korkutarak değil. Ama uygulamada baktığımız zaman bu tür birtakım yan etkiler de görebiliyoruz. Bizim eğitim sistemimizde bir ciddi sorunumuz daha var; bakın bizim çok ciddi bir denetleme sistemimiz yok. Biz hiçbir eğitim kurumunu ciddi ciddi denetlemiyoruz, belli yerler açılıyor, denetimsiz...

Batuhan AYDAGÜL (Eğitim Reformu Girişimi Koordinatörü)- ... kapısının santimini ölçüyoruz yani.

Çocuklarımızın Geleceği:
ÇAĞDAŞ EĞİTİM

Prof. Dr. Ayşen COŞKUN (Öğretim Üyesi, Türkiye Çocuk ve Genç Psikiyatrisi Derneği)- Kapı santimini ölçüyoruz, ama mesela bir yerde bir uzman varsa mesela özel eğitim gereksinimi olan çocuklarımız var bizim farklı ve özel çocuklar bunlar. Özel eğitim merkezleri açıyoruz, o özel eğitim merkezlerindeki uzmanların yeterliliklerini bir daha asla denetlemiyoruz. Milli Eğitimi bağlı kurumlar var; bunlara hiç bakmıyoruz.

Orhan YILDIRIM (Eğitim - İş Genel Başkanı)- Bunlar planlı yapılması gereken şeyler. Şimdi okuldan istendik davranışları, istendik sonuçlarla ilgili bir somut veri olmayınca okulları neye göre denetleyeceksiniz, kim denetleyecek, ne isteyecek? Şimdi bununla ilgili...

Av. Prof. Dr. Metin FEYZİOĞLU (Türkiye Barolar Birliği Başkanı)- Yani bir hedefinizi koyacaksınız, o hedefe ulaşıp ulaşılamadığınızı da denetleyeceksiniz...

Orhan YILDIRIM (Eğitim - İş Genel Başkanı)- Okula dair bir hedef yok, yani bir misyon ve vizyon kelimesini okullara şimdi asmaya başladılar, ama onlar sadece okulların girişindeki tabelalarda bulunuyor. Dönüt olarak alınması noktasında bunun somutlaştırıcı hiçbir tespiti yok. Bakanlık, yapıyoruz gibi birtakım açıklamalarda bulunuyor, ama kaç yıldır bu süreç devam ediyor hiçbir şekilde ellerinde bunları somutlaştırıp tekleyen okullar, aksayan okullar ya da yeterince başarıya ulaşmamış okullar gibi pozitif anlamda oradakileri cezalandırmak anlamında değil, eksik olanı tamamlamak anlamında bir yapılandırma içerisine girmiyorlar.

Av. Prof. Dr. Metin FEYZİOĞLU (Türkiye Barolar Birliği Başkanı)- Yani doğru mu anlıyorum şunu diyorsunuz: Çocuklarımızı ne için eğittiğimizi önce çok iyi tespit edelim.

Orhan YILDIRIM (Eğitim - İş Genel Başkanı)- Kesinlikle.

Batuhan AYDAGÜL (Eğitim Reformu Girişimi Koordinatörü)- Zaten sizin bahsettiğiniz ulusal uzlaşısı burada lazım. Yani şimdi eğitim, hiç unutmamalım bir yandan ekonomik bir tasarım endüstriye insan yetiştirmek için, ama bir yandan top-

Çocuklarımızın Geleceği:
ÇAĞDAŞ EĞİTİM

lumsal bir tasarım yurttaş yetiştirmek için, yani yurttaşlık eğitimi inşa ediliyor.

Av. Prof. Dr. Metin FEYZİOĞLU (Türkiye Barolar Birliği Başkanı)- Birbiriyle de ilgisiz değil aslında.

Batuhan AYDAGÜL (Eğitim Reformu Girişimi Koordinatörü)- Değil, aksine beraber yaşayacağımız toplum için elzem...

Av. Prof. Dr. Metin FEYZİOĞLU (Türkiye Barolar Birliği Başkanı)- Birbirini besliyor bu dediğiniz.

Batuhan AYDAGÜL (Eğitim Reformu Girişimi Koordinatörü)- Beraber yaşayacağımız yurttaşlarımızın nasıl ortak değerlere ve hayat felsefesine sahip olacağını güce sahip olan, diğerlerine sormadan tasarladığı sürece ortaya her zaman böyle bir hilkat garibesi çıkacak, çünkü tutmayacak da; yani toplumun tamamı tarafından sahiplenmeyen bir eğitim ideolojisinin tutması da zor bu çağda artık. E ama onu yapacağım diye bütün gemiyi de su aldırıyorsunuz.

Av. Prof. Dr. Metin FEYZİOĞLU (Türkiye Barolar Birliği Başkanı)- O zaman biz iyi bir eğitim stratejisi, iyi bir eğitim siyaseti, milli bir eğitim siyasetini belirlemezsek milleti birbirine bağlayan halkalar giderek açılmaya mı başlar, bunu mu dediniz?

Batuhan AYDAGÜL (Eğitim Reformu Girişimi Koordinatörü)- Tabi yani biz barış içinde bu ülkede beraber nasıl yaşarız? Milliyetçiliği ve vatanseverliği artık ölmek ve öldürmek üzerinden değil de, beraber mutlu olarak huzur içinde üretmek, Nobeller alarak, işte sanayi devrimine girerek...

Av. Prof. Dr. Metin FEYZİOĞLU (Türkiye Barolar Birliği Başkanı)- Yani vatan milliyetçiliğini, yapıcı milliyetçiliği Atatürk'ün tanımladığı milliyetçiliği nasıl hayata geçiririz?

Batuhan AYDAGÜL (Eğitim Reformu Girişimi Koordinatörü)- Yani bunu yapmak için şimdi Türkiye'nin 60' dan sonra geçirdiği eğitim kanunlarının hiçbiri uzlaşıyla çıkmadı ve çoğu aslında bir zamana kadar askerlerin arkasından gelen ik-

Çocuklarımızın Geleceği: ÇAĞDAŞ EĞİTİM

tidarlar tarafından çıkarılmış. Şimdi bu gölgeden, bu vesayet-ten kurtulmamız gerekiyor, ama bir uçtan öbür uca gittiğimiz zaman başımıza gelenleri de gördük. Yani onun için bizim toplum olarak bir masanın etrafında oturup adaletin olduğu bir zeminde çocuklarımızın nasıl vatandaşlar olmasını istediğine de bakın karakter şeyi değil yani bu bir insan tipi değil, ortak değerler. Bunda anlaştığımız zaman inanın bana hepimizin işi çok kolaylaşacak, çünkü çok büyük bir yükü atmış, geride bırakmış ve ileriye dönük zaten yapılması gereken işleri beraber yapıyor olacağız. Ben ülkede Atatürk'ün muhtaç olduğun kudret damarlarındaki asil kanda mevcut diyor ya, muhtaç olduğumuz akıl, ülkemizde mevcut, öğretmenlerimizde mevcut; onu kullanıyor olmamız lazım.

Orhan YILDIRIM (Eğitim - İş Genel Başkanı)- Ve adalet denince de ben tekrar sizlerin nezdinde Aladağ'daki yurt yangınında taraf olduğumuz, Türkiye Barolar Birliği'ne orada avukatlarını yetkilendirerek durumu takip ettiği için; EĞİTİM-İŞ Sendikasına da orada zaten taraf olduğu ve davaya da müdahil olduğu için bir kez daha teşekkür etmek istiyorum. Neye bağlayacağım? Çünkü Milli Eğitim Bakanlığının zorunlu yapmak noktasında olduğu konulardan biri de yurt sağlamaktır. Yani dağlık yerlerde, yoksun ailelerimizin çocuklarına okuyabilme fırsatı sağlanması çerçevesinde...

Av. Prof. Dr. Metin FEYZİOĞLU (Türkiye Barolar Birliği Başkanı)- Ama seyircilerimize hatırlatalım; maalesef, iddialara göre sağlam olduğu halde, Aladağ'da devletin betonarme yurdu yıkılıp yerine yeni bir yurt binası da yapılmadan çocuklar o özel yurt binasına taşınıp, özel yurt binasında da maalesef çıra gibi yakıldılar.

Orhan YILDIRIM (Eğitim - İş Genel Başkanı)- En son davayı bizzat izlediğim için bir bilgi de vereyim: İki bilirkişi raporu var birbiriyle çelişen; tabi ki böyle durumlarda sizler daha iyi bilirsiniz üçüncü bir bilirkişi isteniyor oradaki durumu incelemek için. Ama ne yazık ki bina yıkılmıştır...

Çocuklarımızın Geleceği:
ÇAĞDAŞ EĞİTİM

Av. Prof. Dr. Metin FEYZİOĞLU (Türkiye Barolar Birliği Başkanı)- Aladağ davasını da takibe devam ediyoruz. Evet, sayın seyirciler maalesef süre doldu, ama çok şey konuştuk. Özetin özetini söyleyelim: Bizim yurttaş yetiştirmemiz lazım, iyi yurttaş yetiştirmemiz lazım, ortak değerlerde buluşmamız lazım ve Türkiye'yi dünyanın çağdaş ülkeleri, ileri ülkeleri neredeyse oraya taşıyacak nesiller yetiştirmemiz lazım. Hedefi olmalı, o hedefe ulaşacak bir yol var işte o yol Milli Eğitim siyaseti, o milli eğitim siyasetini partiler üstünde hep birlikte konuşmamız, tartışmamız gerekiyor. Ben önemli sonuçlar çıktığını düşünüyorum bu programdan. Çok değerli konuklarımıza ayrı ayrı teşekkür ediyorum, şeref verdiniz ve birlikte çalışmaya devam edeceğiz. Bu akşamki sohbetimiz de kitap olarak en kısa zamanda yayınlanacak.

Hepinize Türkiye Barolar Birliğinden sevgiler, saygılar sunuyoruz efendim.

